

AIÜB-2/2012.
(AIÜB-114/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának**
2012. február 13-án, hétfőn, 10 óra 3 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	6
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	8
<i>Az Országgyűlés elnökének megkeresése az országgyűlési képviselők eskütételére vonatkozó rendelkezések értelmezése tárgyában; állásfoglalás kialakítása a Házszabály 143. §-ának (3) bekezdése szerinti eljárásban</i>	8
<i>Az elnök előterjesztése</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Szavazás az állásfoglalás elfogadásáról</i>	9
<i>A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5839. szám); általános vita</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Szavazás az általános vitára alkalmasságról</i>	12
<i>Szavazás a törvényjavaslat kétharmados elfogadási igényéről</i>	12
<i>Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről</i>	12
<i>a) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5024. szám)</i>	12
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	13
<i>b) Az előzetes letartóztatás elrendelésével és végrehajtásával kapcsolatos jogi szabályozás módosításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/5025. szám)</i>	13
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	15
<i>d) Az állambiztonsági múlt átláthatóvá tételéről szóló törvényjavaslat (T/5116. szám)</i>	15
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	19
<i>c) A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5051. szám)</i>	19
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	23

a) A 2002-2010 közötti lakossági devizaeladósodás okainak feltárását, valamint az esetleges kormányzati felelősséget vizsgáló albizottság összefoglaló jelentésének megvitatása; döntés a jelentés Országgyűléshez történő benyújtásáról; b) A lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló országgyűlési határozati javaslat; döntés bizottsági önálló indítvány Országgyűléshez történő benyújtásáról	23
<i>Dr. Papcsák Ferenc szóbeli kiegészítése</i>	23
<i>Ügyrendi döntés a határozati javaslat benyújtásának elhalasztásáról</i>	25
<i>Hozzászólások</i>	25
<i>Dr. Papcsák Ferenc reflexiói</i>	32
<i>Szavazás az albizottsági jelentés elfogadásáról</i>	32
Szavazás a napirend kiegészítéséről	33
<i>Egyházkénti elismerés elutasításáról szóló országgyűlési határozati javaslat (H/5854. szám); általános vita</i>	33
<i>Kérdések, észrevételek, reflexiók</i>	33
<i>Szavazás az általános vitára alkalmasságról</i>	36
Egyebek	36

Napirendi javaslat

1. Az Országgyűlés elnökének megkeresése az országgyűlési képviselők eskütételére vonatkozó rendelkezések értelmezése tárgyában
(Állásfoglalás kialakítása a Házsabály 143. §-ának (3) bekezdése szerinti eljárásban)

2. A fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvényjavaslat (T/5281. szám)
(Lázár János, dr. Kovács József, dr. Heintz Tamás, dr. Hörcsik Richárd, Koszorús László, Czunyiné dr. Bertalan Judit, Rogán Antal, dr. Kupcsok Lajos, dr. Mengyi Roland, Wintermantel Zsolt, Gyopáros Alpár (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Zárószavazás előkészítése)

3. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5839. szám)
(Az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság önálló indítványa)
(Általános vita)

4. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről:
 - a) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5024. szám)
(Dr. Bárándy Gergely (MSZP) képviselő önálló indítványa)
 - b) Az előzetes letartóztatás elrendelésével és végrehajtásával kapcsolatos jogi szabályozás módosításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/5025. szám)
(Dr. Bárándy Gergely (MSZP) képviselő önálló indítványa)
 - c) A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5051. szám)
(Bertha Szilvia (Jobbik) képviselő önálló indítványa)

d) Az állambiztonsági múlt átláthatóvá tételéről szóló törvényjavaslat (T/5116. szám)

(Dr. Schiffer András (LMP) képviselő önálló indítványa)

5. a) A 2002-2010 közötti lakossági devizaeladósodás okainak feltárását, valamint az esetleges kormányzati felelősséget vizsgáló albizottság összefoglaló jelentésének megvitatása

(Döntés a jelentés Országgyűléshez történő benyújtásáról)

b) A lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló országgyűlési határozati javaslat (H/.... szám)

(Döntés bizottsági önálló indítvány Országgyűléshez történő benyújtásáról)

6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Salamon László** (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Cser-Palkovics András (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Bohács Zsolt (Fidesz)
Dr. Budai Gyula (Fidesz)
Dr. Gruber Attila (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)
Kozma Péter (Fidesz)
Dr. Mátrai Márta (Fidesz)
Dr. Molnár Attila (Fidesz)
Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz)
Dr. Szakács Imre (Fidesz)
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)
Dr. Varga István (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz)
Dr. Vitányi István (Fidesz)
Dr. Zsiga Marcell (Fidesz)
Dr. Rubovszky György (KDNP)
Dr. Lamperth Mónika (MSZP)
Dr. Steiner Pál (MSZP)
Dr. Ipkovich György (MSZP)
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)
Dr. Staudt Gábor (Jobbik)
Dr. Schiffer András (LMP)
Pösze Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz) megérkezéséig dr. Vas Imrének (Fidesz)
Dr. Budai Gyula (Fidesz) megérkezéséig dr. Szakács Imrének (Fidesz), majd távozása után dr. Horváth Zsoltnak (Fidesz)
Dr. Gruber Attila (Fidesz) távozása után dr. Budai Gyulának (Fidesz)
Dr. Molnár Attila (Fidesz) megérkezéséig Kozma Péternek (Fidesz)
Dr. Szakács Imre (Fidesz) távozása után dr. Vitányi Istvánnak (Fidesz)
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) távozása után dr. Papcsák Ferencnek (Fidesz)
Dr. Varga István (Fidesz) távozása után dr. Cser-Palkovics Andrásnak (Fidesz)
Dr. Zsiga Marcell (Fidesz) távozása után dr. Mátrai Mártának (Fidesz)
Dr. Rubovszky György (KDNP) távozása után dr. Salamon Lászlónak (KDNP)
Dr. Bárándy Gergely (MSZP) dr. Steiner Pálnak (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP) dr. Ipkovich Györgynek (MSZP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) távolléte idejére dr. Gyüre Csabának
(Jobbik)
Pősze Lajos (független) távozása után dr. Vas Imrének (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Galik Gábor kabinetfőnök (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Bertha Szilvia országgyűlési képviselő (Jobbik)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 3 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, az ülésre meghívott további résztvevőket. A bizottságunk ülését megnyitom.

A napirendi javaslatomat képviselőtársaim írásban megkapták. Ezt azzal a módosítással tartom fenn, hogy a 2. pont megtárgyalását nem kérem, tehát azt visszaveszem a javaslatomból, tekintettel arra, hogy a Fidesz–Magyar Polgári Szövetség indítványt tesz, hogy ennek a törvényjavaslatnak a zárószavazása ne kerüljön föl az Országgyűlés napirendjére.

Annyit szeretnék még elmondani a napirenddel kapcsolatosan, hogy a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához az emberi jogi bizottság országgyűlési határozati javaslatot kíván benyújtani, és ezt éppen most tárgyalja. Tehát meg fogjuk tárgyalni ezt a napirendet harmadikként, azzal, hogy ha addig beérkezik az országgyűlési határozati javaslat, akkor arra is kiterjesztjük; ha nem, haladunk tovább más napirendi pontokkal, és lehetőség szerint igyekszünk délelőtt a mai ülésünkön visszatérni az országgyűlési határozati javaslatra és megtárgyalni; mert a másik lehetőség az lenne, hogy külön össze kellene ülnünk az országgyűlési határozati javaslat általános vitára alkalmasságának megtárgyalására.

Egyébként módosító javaslat a napirendhez nem érkezett. A napirendről való szavazás előtt rögzítjük a helyettesítés rendjét: Molnár Attilát Kozma Péter, Budai Gyulát Szakács Imre, Bohács Zsoltot pedig Vas Imre képviselő urak helyettesítik.

Kérdezem, ki ért egyet a napirenddel. Az igenlő szavazatokat számolom. (Szavazás.) 17 igen. Ellenszavazat? (Szavazás. – Nincs ilyen.) Tartózkodás? (Szavazás.) 2 tartózkodás mellett a bizottság a napirendi javaslatot elfogadta.

Az Országgyűlés elnökének megkeresése az országgyűlési képviselők eskütételére vonatkozó rendelkezések értelmezése tárgyában; állásfoglalás kialakítása a Hárszabály 143. §-ának (3) bekezdése szerinti eljárásban

Az elnök előterjesztése

Első napirendi pontunk: az Országgyűlés elnökének megkeresése az országgyűlési képviselők eskütételére vonatkozó rendelkezések értelmezése tárgyában. Képviselőtársaim e-mailben megkapták már a múlt héten az Országgyűlés elnökének levelét és a javaslatomat általános érvényű ügyrendi állásfoglalás kialakítására. Úgy gondolom, a házelnök úr leveléből a probléma világosan kitűnik, tehát nem kívánom részletesen felvezetni a problémát, és az ügyrendi javaslatomat sem részletesen indokolni. Talán egyetlenegy mondatot engedjenek meg. Az az álláspontom, és azt javaslom, erre tekintettel fogadja el a bizottság az általam javasolt ügyrendi javaslatot, hogy a képviselői eskü a mindenkor hatályos alkotmányra letett eskünek minősül. Ez a kiindulási alap, ez vonatkozik ránk és valamennyi országgyűlési képviselőre. S mivel itt még az átvezetés nem történt meg, ami nyilván szükséges – ezt is tükrözi a határozati javaslat, hogy a szövegpontosítást meg kell majd tennünk –, de mivel ez nincs meg, tudjuk, hogy ma hivatalba lép a Lehet Más a Politika új képviselője, aki Kaufer Virág helyére kerül be a parlamentbe a listáról, ő tehát a régi szöveg szerint tud esküt tenni. Ez az eskü azonban tartalmában és joghatásában is egy jogérvényes, a ma hatályos alaptörvényre letett eskünek minősül.

Tehát ezekkel az érvekkel támasztom alá nagyon-nagyon röviden az általános érvényű ügyrendi állásfoglalásra tett javaslatomat. Talán azt teszem hozzá praktikusán, hogy ilyen

állásfoglalás nélkül a képviselő asszony nem tudna ma hivatalba lépni, legalábbis az én véleményem szerint.

Megnyitom a hozzászólások lehetőségét. Lamperth Mónikáé a szó.

Hozzászólások

DR. LAMPERTH MÓNIKA (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportja egyetért ezzel a jogi állásponttal, úgyhogy meg fogjuk szavazni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? Staudt Gábor képviselő úré a szó.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. A Jobbik frakciója tartózkodni fog ebben az esetben, lévén, merthogy értjük a gyakorlati lényegét, de mégis itt a praktikum és a jogszabályok tengerében ezt a tartózkodást tartjuk jogilag a legcélravezetőbbnek. Jobb lett volna, ha ezt előbb és konkrétan rendezzük, de értjük a gyakorlati jelentőségét.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Nincs.)* Határozathozatal következik.

Szavazás az állásfoglalás elfogadásáról

Kérdezem, ki támogatja az általános érvényű ügyrendi állásfoglalás elfogadását. *(Szavazás.)* 19 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás született, mert időközben hozzám megérkezett helyettesítési meghatalmazás szerint Gaudi-Nagy Tamás képviselő urat Gyüre Csaba alelnök úr helyettesíti. Ezt az általános érvényű ügyrendi állásfoglalást tehát elfogadtuk és a Ház elnökéhez továbbítjuk. Köszönöm szépen.

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5839. szám); általános vita

Másodikként a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló T/5839. számú törvényjavaslat általános vitára bocsátásának megtárgyalása következik. A törvényjavaslatot az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság terjesztette elő.

A bizottság nem képviselteti magát, tekintettel arra, hogy jelen pillanatban is, mint azt ismertettem, ülést tart. Viszont elküldte tájékoztatás végett a bizottság február 10-ei üléséről felvett jegyzőkönyv egy részletét, részjegyzőkönyvet, ami erre a témakörre vonatkozik, tehát ebből megismerhető az ott elhangzott vita, és ebből következően megismerhetők a törvényjavaslat előterjesztése mellett a többségi álláspont szerinti érvek is.

Megnyitom a hozzászólások lehetőségét, hiszen expozét nem tudunk meghallgatni. A kormány képviseletében nincs jelen senki... – *(Jelzésre:)* majd megérkeznek.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úré a szó.

Hozzászólások

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Az emberi jogi bizottság ülésén kollégáim vettek részt, én akkor nem tudtam ott lenni, de a jegyzőkönyvből, illetve az ő elmondásukból tudom a következőket az ügyvel kapcsolatban. Egyrészt mindjárt el kell mondani, hogy egy nagyon kellemetlen közjáték előzte meg az ügy érdemi tárgyalását, figyelemmel arra, hogy

még az elején, amikor az én napirendi pontomnál ott voltunk, a kommunista diktatúrákkal kapcsolatos határozati javaslatnál, akkor kiderült, hogy az ülés megkezdésekor nem állt rendelkezésre, tehát nem osztották ki a képviselők számára az ügy alapját képező dokumentumokat. Ez egy elég kellemetlen és kínos jelenség volt. Azt hiszem, egyórányi szünetet rendeltek el, és ebben az időszakban lehetett hozzájutni ehhez az elég vaskos dokumentációhoz, amely tartalmazta, hogy mely szervezetek kértek végül is egyházi státust, és milyen szempontok alapján járt el a kiválasztás során vagy a döntés során az illetékes fórum.

Mindenesetre annyit szeretnék ebben a körben jelezni, hogy mi már a törvény megalkotási folyamata során és a módosítás során is jeleztük, hogy nem szerencsés és nagyon nem jó, hogy az Országgyűlés vette magára az egyházzá nyilvánítás hatáskörét. Ez politikai döntésnek minősül, és soha nem fogja lemosni magáról a mindenkori kormánytöbbség azt, hogy tulajdonképpen itt most valamilyen szempontot még esetleg figyelembe vett a törvény normatív rendelkezései mellett, figyelemmel arra, hogy 85 egyházból 17 egyház teljesítette a kritériumokat, ahogy a fáma szól. Azt gondolom, ez nem egy jó arány. Nyilván voltak és vannak olyan egyházak, tudjuk jól, amelyek valóban nem ütik meg az egyház mércét, és nem méltók arra, hogy egyházi státusba kerüljenek. De például akár a Hit Gyülekezetét említhetném az első helyen, nála nagyon jól tudjuk, hogy alapvetően egy nagyon kártékony, családokat tönkretévő, ráadásul erőteljesen biznisszorientált egyházzal van szó, amely viszont zeneszóval megkapta a kormánytöbbségtől még a törvényben rögzített egyházi státust. Úgyhogy egyet kell értenünk az ellenzéki képviselőtársakkal, hogy tulajdonképpen egy bohózat szintjére süllyedt ez az egyházi státus-elnyerés. Ezt bírósági útra kellene, kellett volna bízni, és akkor senki nem szólhatna egy szót sem, hiszen akkor egy normatív, az egyesületekhez hasonló bejegyzési rendszer lenne. Annak idején az Ősmagyar Egyház kapcsán, én képviseltem is ezt az egyházat a bíróság előtt, egy korrekt eljárás folyt le, egyházzá is nyilvánították. Nagyon sajnálom, hogy például ez az egyház is kimaradt itt, úgy látom, a szórásból.

Úgyhogy összességében, azt hiszem, a frakció álláspontját továbbítom azzal, ha azt mondom, hogy mi nagyon nem szeretjük itt ezt az egész folyamatot, ami most zajlik. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Turi-Kovács Béla képviselő úré a szó.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Meggyőződésem, hogy az egy helyes irány, hogy egyre szélesebbre nyitjuk és kell nyitnunk azt a fajta lehetőséget, ahol azok az egyházi közösségek, amelyek egyébként megfelelnek a törvényben meghatározott feltételeknek, egyházként nyerjenek bejegyzést.

Két észrevételem van. Az egyik az, hogy azt a kifejezést, hogy bizonyos vallási közösségeket egyháznak fogunk nevezni, csak azért, mert a jogi terminus technicus ezt a jogszabályban így hívja, nem túl szerencsés. Hiszen maguk ezek az egyházi közösségek, helyesebben vallási közösségek önmagukat nem is tartják egyháznak – egészen más vallási közösségnek. Ehelyett tehát nagyon helyes lett volna egy más terminus technicust alkalmazni, már csak azért is, hiszen van olyan nagy világegyház, amely – most joggal vagy kevésbé joggal, de – önmagát anyaszentegyháznak tartja. Következésképpen ez elég szerencsétlen összemosása ennek az elnevezésnek. De ez csak egy részletkérdés.

Fontosabb az, hogy ha már kinyitottuk így ezt a kaput, akkor helyes, ha újra és újra leszögezzük, hogy a most kimaradókat nem akarjuk kirekeszteni ebből a közösségből, kifejezetten nyitva maradnak a lehetőségek, és akik most nem tudtak teljesíteni, azoknak a lehetősége is a következőkben szabad kell hogy legyen. A korlát az kell legyen, ami miatt ezt a jogszabályt, ezt a törvényt – szükséges volt vagy nem, azon én most már nem nyitnék új

vitát; annak idején az érveimet elmondtam – az úgynevezett üzlethez kötődő egyházak esetében szükségesnek tartotta meghozni a javaslattevő, az arra korlátozódjon döntően, hogy ezek kerüljenek ki az egyházi körből. *(Dr. Galik Gábor megérkezik az ülésre.)*

S végül, azt hiszem, csak azért, mert a lelkiismeretem nem engedi, hogy ne mondjam el: ez a törvény, amely nem tartalmazza a vallás kritériumai között az isten fogalmát, ez a törvény meggyőződésem szerint az istenhívők számára nem tekinthető teljes körűnek. A „természetfölötti” nem pótolja és sohasem fogja pótolni az istenhívők számára az isten fogalmát. És ez nem teológiai kérdés, ahogyan ezt némelyek próbálták beállítani, hanem alapvető kérdés abban a tekintetben, hogy mi az, amit vallásnak tekintünk. Ha pedig a „természetfölötti” elégséges a vallások között az egyházi bejegyzéshez, akkor bizony meg kell mondanom, hogy az Ősmagyar Egyház esetében sem látom be, hogy miféle kizáró körülmény van. Mert a természetfölöttibe minden belefér. Itt valahol, azt gondolom, a javaslattevők a saját csapdájukba estek, amikor az istent kirekesztették ebből az egész javaslatból.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Közben megérkezett a kormány képviselőjében dr. Galik Gábor kabinetfőnök úr, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból. Nem tudom, tájékozódott-e ezekben a pillanatokban: a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról szóló, hosszú nevű, 2011. évi CCVI. törvény módosítását tárgyaltuk. Várjuk a kormány nyilatkozatát a törvényjavaslat tárgyában.

Még annyit, hogy tudjuk, az emberi jogi bizottság most dolgozik – lehet, hogy ez már meg is történt – egy országgyűlési határozati javaslat elfogadásán. Ezt még nem ismerjük; reméljük, hogy megkapjuk az ülésünk folyamán, és akkor, ha még más napirendnél tartunk is majd, vissza fogunk térni rá. Ha most megkapjuk és ki tudjuk osztani, akkor nyilvánvalóan össze tudjuk mindjárt kötni.

Egyelőre azt kérem, mivel mi csak a törvényjavaslatot ismerjük, az emberi jogi bizottság törvényjavaslatát, azzal kapcsolatban tájékoztasson a kormány álláspontjáról. Köszönöm.

DR. GALIK GÁBOR (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Elnézésüket kérem a kis késésért. Az emberi jogi bizottságból jöttem át most. Az emberi jogi bizottság önálló indítvánnyal élt a 2011. évi CCVI. törvény módosításával kapcsolatban, amellyel kapcsolatban egyelőre tárcaálláspontot tudok képviselni. A tárca támogatja a javaslatot.

A határozati javaslat valóban készül az emberi jogi bizottságban. Most még, én úgy tudom, a bizottságban is vita van, tehát egyelőre folyik a tárgyalása; oda fogok majd visszaszaladni, ha itt végeztünk.

Röviden annyit tudok csak mondani, hogy a pénteken előterjesztett bizottsági önálló indítványt a tárca támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lamperth Mónika képviselő asszonyé a szó.

DR. LAMPERTH MÓNIKA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Amikor az eredeti törvényről tárgyalt az Országgyűlés, akkor az MSZP többször kifejtette azt az álláspontját, miszerint nem tartjuk azt helyesnek, hogy egy politikai közösség hoz döntést arról, hogy mely szervezet lehet egyház és mely nem. Amikor az aggályainkat akkor részletesen elmondtuk a vitában – nem akarom most ezzel húzni az időt, csak utalok erre –, plenáris vitában, a bizottsági vitában is elhangzott az, hogy nagyban segíteni fogja ezeknek az aggályoknak az eltűnését vagy megalapozatlanságát bizonyítani

majd az, hogy a Tudományos Akadémia segítséget nyújt a döntéshez. Most aki elolvasta a Tudományos Akadémia által leírtakat, az láthatja, hogy enyhe távolságtartással viselkednek ebben az Akadémia, és érthető is persze, hogy miért. Tehát ez az első ilyen eljárás nyilvánvalóan bizonyítja, hogy ez a törvény nem jó, és ennek a törvénynek az újragondolása mindenféleképpen hasznos lenne a kormányoldal részéről.

Tekintettel arra, hogy az MSZP nem kíván azokkal az egyházakkal szemben vagy azokkal a jelentkezőkkel szemben, akik most jelentkeztek vagy pályáztak, nem kívánja azt, hogy bárki is úgy értse, hogy kritikát mondunk a pályázatukról, ezért nem az „igen” és a „nem” között fogunk választani a szavazásnál, hanem tartózkodunk, és ez azt jelzi, hogy egy ilyenfajta eljárásban nem akarunk részt venni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? *(Nincs.)* Az előterjesztőket nem tudom megkérni, hogy válaszoljanak a vitában elhangzottakra, ezért határozathozatal következik a törvényjavaslat felett.

Előtte rögzítjük, hogy Turi-Kovács Bélát Papcsák Ferenc képviselő úr helyettesíti.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

Kérdezem, ki támogatja a törvényjavaslat általános vitára bocsátását. Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* 17 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 5 tartózkodás. A bizottság a törvényjavaslat általános vitára alkalmasságát támogatja.

Szavazás a törvényjavaslat kétharmados elfogadási igényéről

Állást kell még foglalnunk arról, hogy a törvényjavaslat sarkalatos törvénynek minősül. Maga a törvényjavaslat is tartalmazza ezt a kitételeket, de ezt nekünk meg kell erősíteni, mert ez ügyrendi kérdés is. Ki ért egyet azzal, hogy sarkalatos törvénynek minősül, tehát kétharmados többséget igényel az elfogadása? *(Szavazás.)* 20 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 1 nem. Tartózkodás? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Az alkotmányügyi bizottság tehát megerősítette, hogy a törvényjavaslat sarkalatosnak minősül.

Előadó állítását szükségesnek tartjuk-e? *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem, tehát a bizottság nem állít előadót.

Amennyiben az országgyűlési határozati javaslat megérkezik még az ülésünk végéig, arra visszatérünk; ha nem, akkor valamikor a nap folyamán még össze kell ülnünk.

Ezzel ezt a napirendi pontot ideiglenesen félbeszakítjuk, mert nem tudjuk továbbtárgyalni, nincs még itt a határozati javaslat.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről

a) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5024. szám)

A következő napirendi pontunk a tárgysorozatba-vételek. Négy önálló képviselői indítvány tárgysorozatba-vételéről kell döntenünk: elsőként Bárándy Gergely képviselő úr T/5024. számon jegyzett törvényjavaslata a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról. Az előterjesztő nincs jelen, távolléte a tárgyalást nem akadályozza.

Kérdezem, ki kíván hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Hozzászólás nincs. Határozathozatal következik.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Ki támogatja a törvényjavaslat tárgysorozatba-vételét? *(Szavazás.)* 6 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 17 nem. A bizottság nem vette a törvényjavaslatot tárgysorozatba.

b) Az előzetes letartóztatás elrendelésével és végrehajtásával kapcsolatos jogi szabályozás módosításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/5025. szám)

A következő az ugyancsak Bárándy Gergely képviselő úr által jegyzett, az előzetes letartóztatás elrendelésével és végrehajtásával kapcsolatos jogi szabályozás módosításához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló H/5025. szám alatt jelzett országgyűlési határozati javaslat. Az előterjesztő nincs jelen.

Megnyitom a vitát. Lamperth Mónikáé a szó.

DR. LAMPERTH MÓNIKA (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Azért volt az előbb egy kis technikai egyeztetés közöttünk, mert most értesültem róla, hogy egyéb közfeladatai miatt Bárándy képviselő úr nem tud ideérni; készült természetesen, de nem tud ideérni. Ezért azt szeretném kérni az MSZP nevében, hogy ezt vegyük le a napirendről, ne most tárgyaljuk, mert jó lenne, ha itt lenne a képviselő úr is, és el tudná mondani az érveit.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Ennek egy kis házszabályi akadálya van, mert az Országgyűlés bizottságának a tárgysorozatba-vételről az előterjesztést követő 30 napon belül döntenie kell. De természetesen azt értjük, hogyha valaki nincs jelen; a Házszabály ezért rugalmas, és nem is írja elő az előterjesztő jelenlétét. Ez alól egyedül az a helyzet kivétel, amikor a kormány az előterjesztő.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úré a szó.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Abban a helyzetben vagyok, hogy erről a határozati javaslatról viszonylag megalapozottan tudok nyilatkozni, figyelemmel arra, hogy ennek a munkának én is résztvevője voltam, amit a Bárándy Gergely által vezetett, a jogszabályok érvényesülését vizsgáló albizottság végzett, és ennek körében fókuszált ez az albizottság az előzetes letartóztatás magyarországi gyakorlatára, amellyel kapcsolatban elég komoly lépések történtek. Azt lehet mondani, az egész magyar büntetőjogász szakma részvételével, ideértve az ügyvédi kamarák vezetőit, képviselőit, ügyészségek szakértőit, büntetés-végrehajtási intézetek vezetőit, illetékeseit, egyetemi oktatókat, ezek nagyon komoly, több üléses alkalmak voltak, amelyek között még egy alkalommal a Kozma utcai börtönben egy kihelyezett ülésre is sor került, és ott fókuszba helyzetük az előzetes letartóztatás magyarországi intézményének anomáliáit. S abban a szakma teljesen egyértelmű álláspontra helyezkedett, hogy Magyarországon egészségtelen és a nemzetközi egyezményekben ütköző, jogsértő, emberi jogokat sértő módon zajlik az előzetes letartóztatás elrendelése és végrehajtása. Hiszen egy előrehozott büntetesként működik, szigorúbb körülmények között ül egy előzetesben lévő személy, mint ahogy például két és fél évig Budaházy György; szigorúbb körülmények között, fegyházkörülmények között ülnek, mint azok, akiket mondjuk, egy szimpla börtönbüntetésre ítélték el. Hiszen az előzetesben ülők számára a védelemhez, a védekezéshez való jog mint hozzáférési lehetőség elképesztően soványan áll rendelkezésre. Az ártatlanság védelme őket megilleti, ennek ellenére mégis tulajdonképpen egyfajta bűnösként hajtják végre velük ezt a szabadságelvontást, amelyet inkább kényelemből rendelnek el a hatóságok, és sokszor a meghosszabbításnál is egészen nevetséges, formális szempontokat vesznek csak figyelembe. *(Folyamatos zaj, beszélgetés.)* Budaházy György esete, ami megint csak jó példa erre, hogy lényegében teljesen formális és

teljesen nevetséges volt az, hogy két év után is még a bűnismétlésre vagy a szökés, elrejtőzésre hivatkoztak vagy a bűncselekmény tárgyi súlyára hivatkoztak. Végül is két és fél év után jött rá a bíróság, hogy elég a házi őrizet is. De a több ezer, előzetesben ülő magyar ember...

ELNÖK: Bocsánat, képviselő úr! Képviselőtársaim, nagyobb figyelmet kérek!
Tessék!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tehát a több ezer, előzetesben ülő ember számára, akiket az ártatlanság véelme megillet, ez egyáltalán nem megnyugtató, hogy sokszor több évig tart, mire a bíróság rájön, hogy igazából nem kellene előzetesben tartani a szerencsétlen embert. Akinek addigra közben tönkremegy a vállalkozása, elveszti a munkahelyét, tönkremegy a családi élete, és egyáltalán ő maga is tönkremegy ebben a rendkívül bizonytalan állapotban. Ezért helyezte tehát fókuszba ez a bizonyos végrehajtást ellenőrző albizottság az előzetes letartóztatás intézményét, amelynek keretében egy elég komoly szakmai munka révén kikristályosodni látszik egy olyan szakmai konszenzus, hogy itt gyökeres reformra van szükség. És ez a határozati javaslat nem más, mint ennek a reformnak az Országgyűlés részéről történő kifejezése vagy elrendelése. A részleteket pedig nyilván úgysis az Országgyűlés fogja kidolgozni.

A Btk.-megújítás előttünk van, de a büntetőeljárás törvény megújításáról nem hallunk, tehát politikailag nincs napirenden. De ez a része, azt gondolom, mindenképpen legyen napirenden. Ez egy emberiességi kérdés is; gondoljunk itt azokra az emberekre, akiknek valóban, akármilyen jellegű ügyben, akár egy vagyon elleni bűncselekmény, kis, jelentéktelen bűncselekmény ügyében, mondjuk, egy cigány emberként kell azért két évig bent ülnie előzetesben, mert olyan gyanúsabbnak tűnik, mint mondjuk, a másik. Ez éppúgy elfogadhatatlan, mint az, hogyha valakit politikai szempontok szerint vágta előzetesbe és tartottak ott, vagy egyszerűen, mondom, fegyházkörülmények között kell bent csücsülni a Kozma utcában valakinek, úgy, hogy közben civil ruhában lehet, őt valójában elvileg megilletik bizonyos civil jogosítványok, de ezzel a gyakorlatban mégsem tud élni. A kapcsolattartás nehézségei, csomagküldés nehézségei, ezer probléma van ebben az ügyben. Tehát nagyon komoly szakmai konszenzus volt arra, hogy igenis, ezt az újragondolást a kormány támogatja. Sőt, meg kell mondanom – lehet, hogy ezzel kellett volna kezdenem, és akkor egymondatos felszólalás is elég lett volna –, Répássy Róbert államtitkár úr a Kozma utcai kihelyezett bizottsági ülésen nagyon nagy lelkesedéssel azt mondta, hogy igen, a kormány támogatja a terület megújítását, az előzetes letartóztatás reformját. Tehát innentől kezdve, úgy gondolom, nyitott kapukat döngetünk.

Nagy kíváncsisággal várom a bizottság döntését. Kérem támogatásukat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lampertth Mónikáé a szó.

DR. LAMPERTH MÓNKA (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy ha egy albizottságot valamilyen feladattal megbízunk, akkor annak nyilván oka van, és ez az albizottság lelkiismeretesen elvégezte a munkáját, alaposan körbejárta ezt a kérdéskört. Természetes és logikus következménye, hogy amikor ezt értékeli, feldolgozza, javaslatot tesz, akkor utána ennek valamilyen jogi normában is célszerű megjelennie. Ezért azt kérem a képviselőtársaimtól, hogy megbecsülve azoknak a képviselőknek a munkáját, akik ebben részt vettek, meg mindazt a tapasztalatot értékelve, ami ebben kiteljesült, szavazza meg ezt a javaslatot.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Annyit azért hozzátennék a tárgyilagos tájékoztatás kedvéért, hogy az albizottság nem fogadott el közös álláspontot. Tehát sok mindenben egyetértés volt a munkavégzés során, ezt tudjuk, hiszen egyébként a témát Bárándy képviselő úr kezdeményezésére a bizottság már tárgyalta, és állást is foglalt, hogy nem kíván a bizottság önálló törvényjavaslatot benyújtani. Az albizottságban végül is nem alakult ki többségi álláspont, a jelentéstervezetet, amelyet Bárándy képviselő úr javasolt elfogadásra, azt nem szavazta meg az albizottság.

Ipkovich képviselő úré a szó.

DR. IPKOVICH GYÖRGY (MSZP): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Aki egy kicsit is foglalkozik időnként büntetőjogi praktizálással, az pontosan tudja, hogy az előzetes letartóztatás gyakorlata az a pontja a mostani büntetőjogi szabályozásnak, ami ha valami változtatásra vagy módosításra szorul, akkor ez igen. Én úgy gondolom, azért nem kellene átsiklani a képviselőtársam javaslata felett, mert kivételesen ez egy vizsgálatra alapított határozati javaslat, illetve jogszabályalkotást szorgalmaz. Én úgy gondolom, a mai időben ez ritkaság, és meg kellene becsülni. S miután valós problémákat tudnánk ezzel kezelni, én mégis arra kérem a tisztelt bizottságot, hogy vegyen erőt magán, változtassa meg a véleményét, és nézzük át ezt a kérdést oly módon, hogy a vizsgálati anyag, az abból leszűrhető következtetések adnak-e lehetőséget a bizottság számára törvénymódosítás kezdeményezésére. Én úgy gondolom, hogy igen.

Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Nincs.)* Határozathozatal következik.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Ki javasolja az országgyűlési határozati javaslat tárgysorozatba-vételét? Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* 9 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 17 nem. A bizottság nem vette tárgysorozatba a javaslatot.

A szavazásnál már érvényesült a most rögzítendő helyettesítési rend: Varga László képviselő urat Ipkovich György, Rubovszky Györgyöt Salamon László, Zsiga Marcellt Mátrai Márta, Varga Istvánt pedig Cser-Palkovics András helyettesítette és helyettesíti a továbbiakban.

Képviselőtársaim! Bertha Szilvia javaslata következne az eredeti ütemezés szerint, de üzenetet kaptunk, hogy jön a képviselő asszony. Megadván az esélyt Bertha Szilviának, hogy expozét mondhasson, előreveszem Schiffer András képviselő úr önálló indítványát: az állambiztonsági múlt átláthatóvá tételéről szóló T/5116. szám alatt jegyzett törvényjavaslat tárgysorozatba-vételének megtárgyalását. Schiffer András képviselő úré a szó.

d) Az állambiztonsági múlt átláthatóvá tételéről szóló törvényjavaslat (T/5116. szám)

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. A decemberi átmeneti törvény vitájában többen, nemcsak ellenzéki, hanem kormánypárti képviselők is elmondták, hogy a rendszerváltás óta eltelt időszaknak az egyik legnagyobb adóssága az, hogy az állambiztonsági akták nyilvánossága továbbra sem rendezett. Nem lehet úgy stabil erkölcsi alapokra helyezni egy demokráciát, hogy közben a múlt titkai egyben a demokrácia jelen titkai is.

Szeretném azt is jelezni, hogy addig, amíg a '89 előtti állambiztonsági múlt megismerhetősége nem szavatolt, addig, amíg az információs kárpótlás lehetősége azoknak, akik egyébként ki voltak téve a kommunista állambiztonság vegzatúrájának, nem biztosított, addig ez az egész múlt itt fog kísérteni. Elmúlt húsz év úgy, hogy továbbra sem tudjuk azt, hogy a '89 előtti állambiztonsági szolgálatok túlélő hálózatai milyen befolyást gyakoroltak az

elmúlt húsz év magyar politikájára. Nem tudjuk azt, hogy '89-90-ben a kommunista állambiztonsági szervek a különböző rendszerváltó pártokat hogyan szállták meg, hogyan manipulálták a rendszerváltás folyamatait. Nem tudjuk azt, hogy a mai politikai szereplőket, és most nem feltétlenül csak pártpolitikusokat, egyáltalán közéleti szereplőket mennyire lehet sakkban tartani az adott esetben eltitkolt állambiztonsági múlttal. Az a törvényjavaslat, amelyet előterjesztettem, természetesen számol bizonyos, jelenleg is megfontolandó nemzetbiztonsági érdekekkel, és szervesen nő ki az eddigi, meglehetősen hézagos törvényi szabályozásból.

Miután itt most a bizottságnak csak tárgysorozatba-vételről kell döntenie, tehát nem a törvényjavaslat elfogadásáról határozunk, én arra szeretném kérni a tisztelt bizottságot – pontosan azért, hogy azok a szándékok, amelyek kormánypárti és ellenzéki oldalról is elhangoztak az átmeneti törvény vitájában, ezek célt tudjanak érni –, tegye lehetővé, hogy egyáltalán az Országgyűlés tárgyalhasson húsz év után érdemben az állambiztonsági akták nyilvánosságáról, az állambiztonsági múlt átláthatóvá tételéről. A törvényjavaslat egyes kérdéseivel kapcsolatos vitáknak a helye akkor van, ha egy törvényjavaslat tárgysorozatba került, és bizottságban, illetve plenáris ülésen módosító javaslatokkal próbálunk igazítani egy-egy törvényjavaslaton. Éppen ezért én nagy tisztelettel szeretném kérni a bizottsági tagokat, pártállásra tekintet nélkül, tegyék lehetővé azt, hogy ezt az erkölcsi adósságot rendezhesse végre, több mint két évtized után a Magyar Országgyűlés.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány képviselője nincs jelen; egyébként az előző tárgysorozatba-vételeknél sem volt, tehát nem tudtuk kérdezni, és most sem tudjuk kérdezni.

Gyüre Csaba alelnök úr a szó.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A Jobbik Magyarországért Mozgalom már a 2010-es választási kampányprogramjában is meghirdette egyik sarkalatos pontként azt, hogy az ügynökmúltat, az elmúlt rendszer bűneit ily módon is meg kell ismernünk, hogy azok az akták, amelyeket immár több mint húsz éve titkolnak előlünk, holott jobb- és baloldalinak mondott kormányok is váltották egymást, mégsem oldották fel ezek titkosítását, ez az egyik célunk, hogy ezek kerüljenek nyilvánosságra. Nyilván úgy jövőt építeni, hogy a múltat nem ismerjük, a múlt bűneit nem ismerjük, elég nehéz, és valóban, amit itt Schiffer képviselő úr elmondott, azok az indokok mind azt támasztják alá, amit nem kívánok megismételni, hogy szintén nagy szükség lenne arra, hogy megismerjük ezeket az aktákat, lehetőség legyen ezeknek a nagyobb mérvű, szélesebb körű kutatására, illetve hogy az emberek is megismerjék azokat, akik róluk adott esetben jelentéseket írtak, milyen tények kerültek itt róluk bejegyzésre és feljegyzésre. Erre mindenféleképpen nagyon nagy szükség lenne.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom már korábban is javasolta ezeknek a megismerését, illetve az alaptörvényi szinten való kinyilatkoztatását annak, hogy bizony erre legyen jog ma már, a XXI. században. Legnagyobb megdöbbenésünkre ezt a jelenlegi kétharmados többség sem támogatta. Reméljük, itt most be tudják azt bizonyítani a törvényjavaslat kapcsán, hogy igenis, nem kell, nincs félnivalójuk attól, hogy esetlegesen a múltban elkövetett dolgokat, politikai bűnöket megismerhessék, ez őket nem érinti, és ezért reméljük, hogy a tárgysorozatba-vételét meg fogják szavazni. És így valóban lehetőség lesz arra, amennyiben tárgysorozatba vesszük, hogy ehhez mindenki a szája íze szerinti módosító javaslatokat csatoljon. Ezért kérem én is a bizottságot, hogy támogassák. A Jobbik Magyarországért Mozgalom ezt támogatja.

Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: További hozzászólás? *(Nincs.)* Én egy megjegyzést teszek, ez kérdés mindenki felé. Én személy szerint hatodik ciklus óta vagyok képviselő, engem egy testület annak idején átvilágított, és bizonyítványt is adott arra nézve, hogy nem vagyok érintett. Ezen átesett, úgy gondolom, minden országgyűlési képviselő. *(Dr. Gyüre Csaba: Én biztosan nem.)* Én csak kérdezem, mert annyira nem vagyok otthon a témában, hogy szabályozva van az a kérdés – nem? –, hogy milyen rendje van az egykori ügynöki státuszok tisztázásának és az erre vonatkozó iratoknak. De igazából nem vagyok otthon a kérdéskörben.

Schiffer András képviselő úr a szó.

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Akkor erre is felelnék, bár szerintem Salamon elnök úr jobban ismeri ezt a jogi helyzetet, mert akkor gyakorló alkotmányügyi bizottsági elnök volt, amikor az erre vonatkozó törvény megszületett.

Azt is szeretném elmondani, hogy az önök által elfogadott átmeneti törvénynek van kifejezett rendelkezése, ha úgy tetszik, megteremtették, nagyon helyesen, az alkotmányos alapján az aktanyilvánosságnak. Tehát ez a törvényjavaslat tulajdonképpen nem más, mint a decemberben elfogadott átmeneti törvény egyik rendelkezésének a végrehajtása.

Salamon elnök úrnak én csak annyit felelnék, hogy ez igaz volt az első vagy inkább a második ciklus képviselőire; utána ez a jogszabály elhalt.

A másik, hogy viszont van egy hatalmas filozófiai különbség a között, hogy csinálunk egy törvényt arról, hogy meghatározott szereplői a közéletnek átvilágításra kerülnek abból a szempontból, hogy a III/III-nak ügynökei voltak-e vagy sem; erről szólt ez a kilencvenes évekbeli szabályozás. És megint más, ha úgy tetszik, a feje tetejéről a talpára állítjuk a kérdést, amikor azt mondjuk, hogy alanyi joga legyen mindenkinek megismerni azt, hogy kik voltak azok, akik az állambiztonság kötelékében szolgáltak. Lehet, hogy nem lett belőlük parlamenti képviselő, de más módon a magyar közéletet a rendszerváltás éveiben vagy az azt követő két évtizedben befolyásolták. Ez egy egészen más filozófia. Most túl azon, hogy minket már, ezt az Országgyűlést meg a megelőző Országgyűlést a kutya nem világította át.

De még egy dolog, ha már Salamon elnök úr ezt szóba hozta. Én azt gondolom, és tényleg, ezt igazán ne személyre vagy akkori pártjára vegye, de hát azért a rendszerváltó Országgyűlésnek vagy országgyűléseknek az egyik legnagyobb mimikrije volt az, hogy az egész kérdést a III/III-as ügynökökre hegyezte ki. És pontosan tudjuk azt, hogy az igazán nagy gazemberségeket nem feltétlenül azok vagy nem elsősorban azok követték el, akiket adott esetben megszaroltak és beszerveztek, hanem azok, akik ezeket az erőszakszervezeteket működtették, azok, akik adott esetben önkéntesen szolgálták ki ezeket a szolgálatokat. És a rendszerváltás utáni évek, vagy szándékosan, vagy jóhiszeműségből az egész kérdést a III/III-as ügynökök kilétére fókuszálta, jóllehet a probléma ennél sokkal szélesebb, és ami igazán izgalmas lehet húsz év után is a magyar közvélemény, a választópolgárok sokasága számára, hogy kik voltak azok, akik adott esetben utasításokat adtak megfigyelésekre, kik voltak azok, akik ezeket a hálózatokat működtették. S legalább ennyire izgalmas kérdés az, hogy ezek az ügynöki hálózatok, ezek az állambiztonsági hálózatok mennyiben befolyásolták, akár olyan módon, amiről ön sem tud, aki egyébként aktívan részt vett a rendszerváltás folyamataiban, mennyiben befolyásolták például a rendszerváltás folyamatát.

Szerintem ez az igazán izgalmas kérdés, és most túl azon, hogy ez a törvény ma már nincs hatályban, a spektruma a kilencvenes évekbeli szabályozásnak, amit elnök úr mond, töredéke annak, amiről egyrészt ez a törvényjavaslat szól, illetve amire pontosan az átmeneti törvény szólítja föl egyébként a parlamentet.

ELNÖK: Staudt Gábor képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Én is arra hívom fel a figyelmet, hogy többször kértük mi is, hogy az ügynöklistákat valamilyen rendezett formában hozzuk nyilvánosságra húsz év után. Ez nemcsak az országgyűlési képviselők vagy feltétlenül a döntéshozó pozícióban lévő képviselők szempontjából fontos, hanem egy egyszerű példával élve egy átlag magyar állampolgár, akit bizony megfigyeltek, mert nagyon sok embert megfigyeltek, pozíciótól függetlenül, véleményem, véleményünk szerint joggal kérheti azt, hogy ő megtudja, kik voltak azok a családtagjai, kik voltak azok a szomszédjai, munkatársai, akik ezt megtették. *(Közbeszólásokra:)* Értem, hogy ezt most is megteheti, de ennek olyan formában való nyilvánosságát kellene megteremtünk, mint azt egyébként sok kelet-európai országban megtették, akár egy internetes adatbázis elérhetővé tételével. Én értem azt, ha valakinek hatalmas affinitása van, és bemegy a levéltárba, utánakutat, időt, pénzt, energiát rászán, akkor ezt megtudhatja. De egyrészt ez sem teljes körű sajnós. Amennyire én tudom, a levéltárakban nem egy egységes adatbázis és nem egységes rendszerek alapján, hanem tulajdonképpen a tudományos kutatás módszereivel lehet ezeket az adatokat kinyerni. Ez kevés.

Felhívnám itt újra a figyelmet azokra az egyébként most nem is olyan régen a Fidesz-kormányzat által az Alkotmányvédelmi Hivatal pincéibe zárt mágnesszalagokra, amelyeket bizony fel kellene dolgozni, és ezeket az adatokat százszázalékosan a nyilvánosság számára is elérhetővé kellene tenni. És mi is a munkánkhoz egy adatbázisban egy név beütésével bizony meg kellene hogy ismerhessük, hogy ki milyen módon vett részt a kommunista rendszer fenntartásában. Ez jelen pillanatban nem alkalmas erre, és minden olyan lépést, ami előrevisz, jónak tartunk és vitára alkalmasnak tartunk.

Köszönöm.

ELNÖK: Schiffer képviselő úr, lehetséges-e, hogy megkérdezzem, van-e egyáltalán további hozzászólás, mert akkor a felszólalása akár válasz is lehet a vitára. *(Dr. Schiffer András: Természetesen.)* Kérdezem, kíván-e még valaki hozzászólni a kérdéshez. *(Nincs jelentkező.)* Ha nem, akkor válaszadásra megadom a szót Schiffer András képviselő úrnak.

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Nagyon röviden, elnök úr, csak annyit reagálnék itt egy közbeszólásra, hogy a mostani helyzetnek az elégtelenségét semmi nem bizonyítja jobban, mint hogy olyan személyek, akikről teljesen nyilvánvaló egyébként különböző dokumentumok alapján, hogy dolgoztak az állambiztonságnak, az elmúlt években sorra nyertek polgári pereket azért, mert kimondták róluk azt, ami teljesen nyilvánvaló. Azért, mert bizonyos iratok ma egy jogi szürke zónában vannak; a kutató láthatja, hogy miről van szó, de nem hozhatja nyilvánosságra. És ez egy abszurdum, hogy húsz évvel a rendszerváltás után is ma tort tudnak ülni olyanok, akik meglehetősen nemtelen módon nem egyszerően a rendszer kiszolgálásában vettek részt, hanem abban, hogy hogyan nyomorítsanak meg más embereket, ahogyan Staudt képviselő úr erre utalt.

Szeretném azt is jelezni, hogy én azt gondolom, a jogalkotó az átmeneti törvényben nem véletlenül ágyazott meg az aktanyilvánosságnak: pontosan azért, mert a jelenlegi jogi helyzetet, az elmúlt húsz év jogi szabályozását az Országgyűlés nem érezte elégségesnek akkor, amikor az átmeneti törvénynek ezt a passzusát megalkotta. Ez a törvényjavaslat nem más, mint az átmeneti törvény idevágó, és azt gondolom, ebből a szempontból előremutató rendelkezésének egy végrehajtása. És ezért kérném szépen, hogy támogassák a tárgysorozatba-vételt. Nyilván a törvényjavaslat vitája során van lehetőség arra, hogy különböző egyéb szempontokat lehessen mérlegelni.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Köszönöm. Határozathozatal következik. Ki támogatja a javaslat tárgysorozatba-vételét? Az igenlő szavazatokat számolom. (Szavazás.) 8 igen. Ellene? (Szavazás. – Nincs ilyen.) Tartózkodás? (Szavazás.) 17 tartózkodás mellett a bizottság nem vette tárgysorozatba a javaslatot.

c) A büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/5051. szám)

Megérkezett Bertha Szilvia, következik az ő törvényjavaslata: az 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló T/5051. számú törvényjavaslat tárgysorozatba-vétele.

Köszöntöm képviselő asszonyt. Öné a szó, szíveskedjék a törvényjavaslatát megindokolni!

BERTHA SZILVIA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm a bizottság tagjait, és elnézést a késésért; volt egy kis dugó az autópályán.

A javaslatom azt célozza meg, hogy egy nagyon komoly iparágat visszaszorítsunk az országban, jelesül a biciklitolvajlást, ami egyre növekvő tendenciát mutat, és már most is azt a szintet érte el, hogy ha valaki megveszi a kerékpárját, eleve azzal számol, hogy azt egy fél évnél tovább jó eséllyel nem fogja tudni használni.

Most is lehet tulajdonképpen szigorúan büntetni a kerékpártolvajlást, csak olyan pluszkitételeknek kell megfelelni, amelyek olyan szinten megnehezítik a törvény végrehajtását, hogy ebből adódóan a gyakorlati életben üldözhetetlenné válik ez a büntetett. Az én törvénymódosításom azt célozza, hogy szabálysértés helyett bűncselekménnyé minősítsük át a kerékpár értékétől függetlenül a kerékpártolvajlást, és ezzel egyfajta elrettentő szankcióval sújtsuk ezt a bűnelkövetést.

Azért is növekvő fontosságú lenne a kerékpárok védelme, mert a mai helyzetben mind az üzemanyagok ára, mind pedig a vidéki közlekedésnek az eléggé rossz irányban történő leépülése miatt vannak családok, ahol első számú közlekedési eszköznek számít a bicikli, és amennyiben azt ellopják, az anyagi helyzetük többnyire nem teszi lehetővé, hogy azt rövid időn belül pótolják, és ezzel az egész családi élet ellehetetlenül. De ez nemcsak vidéken, hanem Budapesten is egyre nagyobb számban megfigyelhető, tehát tulajdonképpen teljesen racionális az, hogy nem gépi meghajtású járműként ugyanúgy bűncselekménnyé minősüljön az eltulajdonítása.

Ezzel egyben megkönnyítenénk a rendőrség számára is a bűn üldözését, illetve lenne értelme egyáltalán üldözni ezt a fajta bűncselekményt, mert jelen pillanatban hiába is kapják el a tolvajokat, többnyire nem tudják méltóképpen szankcionálni.

Röviden ennyit kívántam az előterjesztés kapcsán elmondani. Az esetleges kérdésekre szívesen válaszolok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki kíván hozzászólni? Vas Imre képviselő úr!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Felhívnám képviselőtársaim figyelmét, hogy ez a törvénymódosítás érdemben a büntető törvénykönyvön nem változtat, tekintve, hogy ha ez eléri a 20 ezer forintot, illetve a szabálysértések módosítása folytán ha több kerékpár eltulajdonításáról van szó, akkor az ma is bűncselekmény. Úgyhogy nem látszik az indoka, hogy a kerékpárokat egyébként a más ingóságokból miért kívánja kiemelni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Az előterjesztett módosítási javaslat a Btk.-hoz, azt gondolom, különösebben további indokolást nem igényel, hiszen elmondta az indokokat Bertha Szilvia képviselőtársam. Arra emlékeztetnék mindenkit, hogy volt nekünk a tavalyi őrült december egyik napján egy olyan bizottsági ülésünk, ahol egyetlen szavazaton múlt, hogy nem kapott támogatást ez a módosítás. Én nagyon remélem, hogy most esetleg ez másként lesz, illetve biztosan másként lesz.

Nyilván majd azt az érvet is, gondolom, halljuk, illetve hallanunk kellene, hogy új Btk. szövegezése zajlik, és addig legyünk nyugton, és ez majd az új Btk.-ba belekerül. Szerintem, ha akár egy bűncselekményt is szankcionálni tudunk keményebben, vagy több bűncselekményt ezáltal, általános prevenciója, visszatartó ereje már önmagában van egy ilyen jogi normának. Tehát ha mondjuk, már március 1-jével hatályba léphet egy ilyen rendelkezés, az mégiscsak alkalmasabb arra, hogy megvédje az emberek javait. Viszont az új Btk. a legutóbbi információim szerint 2013. január 1-jén, tehát legalább egy év múlva lép hatályba; addig viszont még nagyon sok ilyen típusú, bagatellnek nem nevezhető, de mégiscsak a mindennapi bűnözés körébe eső bűncselekmény történhet meg.

Nyilván nagy illúzióink nincs, ezt mindig elmondjuk, hogy önmagában a Btk. módosítása, alkotása, egy Btk. törvényi tényállás alkotása nem alkalmas a bűnözés visszaszorítására. Nyilván egy nagyon kemény és határozott bűnüldözési stratégia és személyzeti feltételrendszer, technikai és tudásbeli feltételrendszer kellene, hogy a rendőrség kiérdemelje az emberek bizalmát, mert jelenleg az emberek igazából a kis bűncselekmények vagy kis szabálysértések miatt egyszerűen nem hívják, nem keresik meg a rendőrséget.

Bocsánat, csak egy technikai bejelentés... *(A bizottság munkatársához:)* Ha már ki tetszett osztani, akkor maradjon ott, akkor most már nyilván ne csináljunk olyat, hogy visszavesszük a képviselőtársaktól a kiosztott anyagot. Csak hozzáteszem...

ELNÖK: Bocsánatot kérek, képviselőtársaim – összevissza beszélünk, nem is értem, hogy miről van szó. Tessék a tárgynál maradni!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A tárgynál maradok, csak közben látom, hogy a képviselőtársamtól visszavesznek egy olyan anyagot, amit...

ELNÖK: De nem szpíker a képviselő úr, nem sportmeccsen vagyunk, hogy mi történik, azt közvetítse! *(Derültség.)* Nem lehet érteni! Aki ezt a jegyzőkönyvet elolvassa, azt hiszi, hogy itt megzavarodtak néhányan. Tessék a tárgynál maradni!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Jó, rendben. Akkor tehát a záró gondolat még egyszer az, hogy ami rajtunk múlik ebben a bűnözési hullámban és a mindennapi bűnözés visszaszorítása érdekében, azt meg kell tennünk. Az nem elegendő megoldás, mondom, hogyha majd a Btk.-ban esetleg benne lesz vagy nem lesz benne. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra! Ennyi.

ELNÖK: Köszönöm. Cser-Palkovics András képviselő úré a szó.

DR. CSER-PALKOVICS ANDRÁS (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Kiegészítve, amit Vas Imre képviselő úr mondott, a hatályos jogi szabályozás is rendelkezik erről a kérdéssel. Emellett pedig csatlakoznék annyiban Gaudi képviselő úrhoz, hogy valóban, azt gondolom, fontos érv az, hogy elkezdődött az új büntető törvénykönyv előkészítése, ennek szakmai és társadalmi vitája is folyik. Szerintem felesleges ebbe már bele-belemarni. Megint nem a tartalmáról szólok az előterjesztésnek, sokkal inkább a formájáról. Ennek az előkészítő munkának a során, azt gondolom, nagyon sokféle lehetősége lehet egy parlamenti

képviselőnek, hogy az ilyen javaslatait megfogalmazza. Kérem, hogy ezt tegye meg. Emellett pedig, ahogy Vas Imre képviselő úr elmondta, a hatályos jogi szabályozás is érdekes ebben a tekintetben.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Schiffer András képviselő úr!

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Természetesen én is egyetértek azzal, hogy nem célszerű a büntető törvénykönyvet folyamatosan ráncigálni, és nyilván célszerű lenne – de ez egyébként nemcsak a Jobbikra vonatkozik, hanem a kormányoldalra is –, főleg akkor, amikor egy büntető törvénykönyv előkészítése folyik, nem apránként betolni Btk.-módosításokat, hanem lehetőleg ezt egyszerre megoldani. Tehát én ezt mind értem, sőt kifejezetten furcsán nézek a Jobbiknak az erőteljes vonzódására a különböző büntetőjogi eszközök iránt, hiszen maga Gaudi képviselőtársam is elmondta, hogy önmagában a büntetési tételek növelése vagy különböző cselekményeknek a pönalizálása nem oldja meg magát a társadalmi problémát.

S még egy: természetesen látszólag helyes az az érvelés is, hogy miután legkésőbb jövő év január 1-jével hatályba lép az új Btk., lenne erre megfelelő parlamentáris keret, hogy az ilyen javaslatokat érvényesítsük. Ezzel együtt viszont én azt gondolom, jó érvek szólnak a mellett, hogy ezt a javaslatot legalább tárgysorozatba vegye a bizottság. Tudniillik, függetlenül a hatályos szabályozástól, az a törvényjavaslat, amelyet Bertha Szilvia előterjesztett, legalábbis, hogy mondjam, üldözhetőbbé teszi azokat a típusú cselekményeket, amelyek ma rendszeresen és nagymértékben keserítik meg emberek életét.

Egyrészt arról van szó, hogy akkor, amikor az ilyen kerékpároknak az eltulajdonítása történik, ez sokszor embereknek egész egyszerűen az egzisztenciáját fenyegeti. Jó néhány helyen ez a megfelelő vagy szinte az egyetlen eszköz arra, hogy emberek eljussanak egyik pontról a másikra, egyáltalán munkába tudjanak járni. Ráadásul, én azt gondolom, fontos érdek is fűződik ahhoz, hogy a kerékpáros közlekedésnek a bevettségét valamilyen módon növeljük.

És szeretnék ezen a ponton arra is rámutatni, hogy miközben én kevésbé hiszek a büntető törvénykönyvnek és egyáltalán a büntetőjognak a hatékonyságában, mint a jobbikos képviselőtársaim, viszont azért a büntető törvénykönyvnek, a büntetőjognak van egy értékközvetítő funkciója. S ezzel a módosítással két dolgot mindenféleképpen üzenne az Országgyűlés: egyrészt azt, hogy tekintettel van az embereknek azokra a mindennapi életüket megkeserítő problémáira, amelyek adott esetben nem várhatnak 2013. január 1-jéig. Másrészt pedig értékközvetítő funkciója van akkor is, amikor a kerékpáros közlekedés alapját képező eszközöket egy ilyen fokozott védelemben részesíti.

Úgyhogy én mindazzal együtt, hogy magam is kritikával vagyok az ilyen típusú előterjesztések iránt, és abszolút értem azt, amit Cser-Palkovics alelnök úr elmondott, ezzel együtt úgy látom, jól tenné az Országgyűlés, ha legalább megtárgyalná ezt a törvényjavaslatot.

ELNÖK: Köszönöm. Staudt Gábor képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Ugye, itt gyakran meg vagyunk vádolva azzal, hogy túlságosan büntető szemléletűek lennénk. Én ezt annyiban cáfolnám meg, hogy bizonyos esetekben az értékhatár és az a kár vagy az a tömeges elkövetési mód, ami elterjedt, nem áll arányban egymással, és nyilván ha ez nincs így, akkor a rendőrség és a bűnüldöző szervek arra fognak koncentrálni, hogy itt egy, mondjuk, ötezer forintos lopás történt, miközben az adott személyeknek ez komoly, akár az életét nagyban megnehezítő hátrány is lehet, hiszen például a munkába járást vagy egyéb módokon az életét

nehezíti meg az ezt elszenvedő állampolgároknak. Itt tehát arra hívom fel a figyelmet, hogy ez egy olyanfajta kiemelése kellene hogy legyen a biciklilopásnak, ami túlmutat az értékhatáron, és figyelembe veszi azt a bűncselekményi kategóriába sorolással, hogy itt egy kiemelt, az emberek életét az értékhatártól jelentősen nagyobb mértékben megnehezítő és tömegessé váló bűncselekményről van szó. Ez nyilván egy jelzés a rendőrség és a bűnüldöző szervek felé is, hogy kezeljék kiemelten az ilyen ügyeket, és ne csak a hasonló értéken elkövetett lopások szintjén.

Én tehát ezért kérem a bizottságot, hogy vegyünk tárgysorozatba, tárgyaljuk meg. Ebben semmi olyan hátrányt nem látok, ami esetleg az új Btk. előkészítése során már ne jelenhetne meg, hiszen láttuk sokszor, hogy persze, persze, majd az új Btk. vagy az új szabálysértési törvény kapcsán előtérbe kerülnek dolgok. Hát nem fognak, a gyakorlat alapján, ha ezt nem módosítjuk, vagy megfelelő vitát nem generálunk a parlament előtt róla...

ELNÖK: Nagyobb figyelmet kérek, képviselőtársaim! Tessék!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Igen, köszönöm. Tehát nagyon kérem, hogy igen szavazatukkal Bertha Szilvia ezen indítványát támogassák, és tegyék lehetővé, hogy a parlament előtt is ezt megvitathassuk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Nincs.)* Ha nincs, válaszadásra megadom a szót Bertha Szilviának.

BERTHA SZILVIA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Vas Imre képviselőtársam mondta, hogy most is van rá lehetőség, illetve Cser-Palkovics képviselőtársam is utalt rá, hogy most is van a hatályos szabályozásban lehetőség arra, hogy ezt szankcionálják. Ezt el is mondtam, hogy igen, elvileg van rá lehetőség, csak a gyakorlati életben ez nem működik. És ha nem tudjuk a gyakorlati életet a jogszabályhoz igazítani, akkor sajnos a jogszabályt kell a gyakorlati élethez. Például az, hogy tetten éri, adott esetben több kerékpár lopásával, ez szinte esélytelen. Ennyire nem buták a tolvajok, ezt ők nagyon jól tudják úgy csinálni, hogy még véletlenül se lehessen őket több biciklivel tetten érni. Eggyel pedig marad az, hogy az szabálysértés. Azt pedig már szinte képtelenség bebizonyítani, hogy az a, ki tudja, mennyi idős kerékpár milyen értékkel bír. Ilyen szempontból egyszerűen nem is érdemes a rendőrség számára üldözni ezt a fajta bűnt, mert semmilyen következményt nem von maga után, miközben jelentős erőforrásokat köt le. Ezen változtatna ez a típusú módosítás.

Nagyon örülünk annak, hogy már az felmerül, hogy a 2013. január 1-jétől életbe lépő jogszabályokban legyen benne, csak abba kell belegondolni, hogy addig hány embernek fogják ellopni a biciklijét, hány olyan család lesz vidéken, aki azért nem tudja a szomszéd faluba iskolába hordani a gyereket, mert ellopták a család két szem biciklijét, és egyszerűen nem tudják megoldani, mert mondjuk, a távolsági közlekedés pedig olyan, hogy van reggel egy busz, meg este egy busz, és ezzel ki is fűjt. Tehát itt ebbe kell belegondolni. Egyszerűen a rendőrség számára is segítséget kell adni. Én azt aláírom, hogy ez még valóban nem biztos, hogy a végső megoldás, mert jó lenne lényegesen több rendőr is, hogy többen tudják üldözni ezt a fajta bűnt is, de ez is egy része a probléma megoldásának. A másik részét, a rendőrmennyiséget pedig várjuk a kormánytól, hogy hozzátegye. De mindenesetre a jogszabályi módosítással is meg kell támogatni a hatékony bűnüldözést.

Felhívom rá a figyelmet, hogy itt most még nem a végszavazásnál tartunk, hanem ez még csak a tárgysorozatba-vétel, ami lehetővé tenné, hogy egyáltalán a parlamenti keretek között vitázzunk, és bevonjuk a többi képviselőt is adott esetben az Országgyűlés sorai közt.

Tehát itt most még nem arról van szó, hogy ez így bekerül-e a Btk.-ba vagy sem, hanem arról, hogy vitázzunk-e róla vagy sem.

Tisztelettel kérem az igen szavazatot, hogy erről lehetőség legyen komolyabb keretek közt is vitát nyitni. Köszönöm.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Köszönöm. Határozathozatal következik. Ki támogatja a törvényjavaslat tárgysorozatba-vételét? Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* 4 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 9 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 10 tartózkodás. A bizottság nem vette tárgysorozatba a javaslatot.

Rögzítem közben, már a szavazás is így történt, mert előzetesen eljuttatta hozzám Pösze Lajos a helyettesítésére szóló meghatalmazását, mely szerint őt Vas Imre képviselő úr helyettesíti. Köszönöm szépen.

Ezzel ennek a napirendi pontnak a végére értünk.

a) A 2002-2010 közötti lakossági devizaeladósodás okainak feltárását, valamint az esetleges kormányzati felelősséget vizsgáló albizottság összefoglaló jelentésének megvitatása; döntés a jelentés Országgyűléshez történő benyújtásáról; b) A lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló országgyűlési határozati javaslat; döntés bizottsági önálló indítvány Országgyűléshez történő benyújtásáról

Következik az 5. pontban jelzett, de mivel egy napirendi pontunk elmaradt, negyedikként tárgyalt napirendi pontunk: A 2002-2010 közötti lakossági devizaeladósodás okainak feltárását, valamint az esetleges kormányzati felelősséget vizsgáló albizottság összefoglaló jelentésének megvitatása, illetve a lakossági devizaeladósodás megakadályozásához szükséges kormányzati intézkedésekről szóló országgyűlési határozati javaslat megtárgyalása; ez utóbbi abban az értelemben, hogy bizottsági döntést javasol az albizottság az országgyűlési határozati javaslat benyújtására, amely a jelentést kísérné.

Előjáróban – de ezt mindannyian ismerjük, csak emlékeztetőül – az alkotmányügyi bizottság Papcsák Ferenc képviselő úr vezetésével albizottságot küldött ki ennek a kérdéskörnek a megvizsgálására és a bizottság elé javaslattételre. Tehát mivel az alkotmányügyi bizottsághoz érkezett előzetesen a felkérés, az alkotmányügyi bizottságnak kell döntenie arról, hogy milyen álláspontra helyezkedik, kell döntenie a jelentés Országgyűlés elé terjesztéséről – az alkotmányügyi bizottság lenne ez esetben nyilvánvalóan az előterjesztő –, illetőleg az azt kísérő országgyűlési határozati javaslat előterjesztéséről. Inkább csak a dolog házszabályszerű kezelése érdekében mondtam ezt.

Most megadom a szót Papcsák Ferenc képviselő úrnak.

Dr. Papcsák Ferenc szóbeli kiegészítése

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alkotmányügyi Bizottság! Érdemileg azt gondolom, hogy a mai napon el tudjuk fogadni a jelentést, tehát kettébontanám az indítványt. Egyrészt szeretném, ha elfogadnánk a jelentésünket, illetőleg ezt megtárgyalnánk, a határozati javaslatokat pedig a kormány véleményének beérkezését követően döntenénk el egy soron következő ülésünkön. Kíváncsi vagyok a kormány véleményére is. Ők a mai napon eljuttattak hozzánk egy elektronikus levelet, amelyben kérték ennek a lehetőségnek a megadását, hogy érdemben a határozati javaslatokhoz, illetőleg a jelentéshez észrevételeket fűzhessenek.

Először is szeretném megköszönni azon bizottsági tagoknak a munkáját, akik részt vettek ebben a munkában, illetőleg a munkatársak és a szakértők munkáját is. Előjáróban szeretném rögzíteni, hogy ennek a vizsgálati jelentésnek az okok feltárása volt a fő célja, és

nem az, hogy valamilyen gyóymódot, gyóymírt találjunk erre az egyébként valóban súlyos problémára, amely 6600 milliárd forintnyi adósságot halmozott fel a magyar családok terhére.

Úgy gondolom, az okok feltárását a jelentés pontosan meghatározza. Az alkotmányügyi bizottságunk által létrehozott, életre hívott albizottságunk ezt a jelentést megtárgyalta, és egyhangúlag meghozott szavazataival elfogadta.

Technikailag a szervezés úgy indult, hogy az első albizottsági ülésen meghatároztuk azt a munkamódszert, ahogyan el kívántuk végezni a munkánkat. Egy elnöki áttekintés című anyaggal nyitottuk meg a vitát, majd ezt követően minden volt minisztert, illetőleg az ellenzék javaslatára a pénzügyminisztert, az előző Orbán-kormány pénzügyminiszterét is meghallgattuk, meghallgattuk a Magyar Nemzeti Bank volt és jelenlegi elnökét, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének volt vezetőit, jelenlegi vezetőjét, a Bankszövetség vezetőit, és természetesen nagy érdeklődésre számot tartó kérdés lévén itt voltak a hitelkárosultak egyesületeinek képviselői; számukra is biztosítottunk lehetőséget, hogy érdemileg elmondják a véleményüket a bizottsági munkában.

Hosszú és tartalmas munka után a főbb megállapításokat az anyagunk rögzíti. Fordulópontokat jelölnék csak meg.

Az egyik teljesen természetes és világos, hogy 2002-2004 fordulópontján az akkori kormány a lakástámogatási rendszernek lényegében a megszüntetésével okozta a legnagyobb problémát. Ekkor a bankok, felismerve azt a vákuumot, amely akkor keletkezett, a devizahitel, az olcsó devizahitel felé toltta el a hitelfelvevői kört. Ezt 2002-2005 környékén a Gyurcsány-kormány érzékelte, ám nem avatkozott be, miközben egyébként a környező országokban, Csehországban, Lengyelországban érdemileg beavatkoztak, és mondhatjuk azt, hogy meg is akadályozták.

2006-ban kormányváltás igazából nem következett be, ami lehetőséget adott volna az új kormánynak, hogy megakadályozza ezt a folyamatot. Tehát továbbfolytatódott ez a tendencia, az emberek figyelmét nem hívta fel a kormány, nem foglalkozott ezzel a kérdéssel érdemben. És így jutottunk el lényegében 2008-ig, amikor, mondhatom azt, hogy felületi kezelések történtek ugyan, de érdemileg csak a 2010-től regnáló második Orbán-kormány tett érdemi lépéseket.

A felelősségi kör megállapításánál meghatároztuk a magyar kormányok és az államapparátus, valamint a független intézmények felelősségét. Mi úgy ítéltük meg, hogy a független intézmények is felelősek, hiszen akár a Magyar Nemzeti Bank, akár a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a vizsgált időszakban képtelennek bizonyult arra, hogy érdemileg beavatkozzanak, egyrészt a törvényi felhatalmazásuk hiányában, másrészt nem tartották ezt a problémát olyan súlyúnak álláspontom szerint, ami alapján ebbe beavatkozhattak volna. Megmutatkozik a bankrendszer felelőssége is, illetőleg részben a lakosságnak is. Éppen ezért alakítottuk ki azokat a határozati javaslatainkat, amelyekben a kormányzatot arra indukálnánk, hogy a jövőbeni devizaeladósodást akadályozó intézkedéseket fontoljon meg és hozzon meg.

Még egyszer nagyon szépen köszönöm tehát a bizottság tagjainak és a szakapparátusnak a munkáját. Azt gondolom, kevés olyan vizsgálóbizottság volt az elmúlt években, akár az elmúlt húsz évben is a magyar parlament történetében, amelyik egyhangúlag meghozott határozatával tudott egy munkát befejezni, és érdemileg tudta ezt befejezni.

A sajtóvisszhangról még egy mondat. Erre is külön felhívom a figyelmet, hogy úgy értékelem, úgy láttam, a sajtóban is pozitívan nyilatkoznak erről a vizsgálati jelentésről. Igyekezünk szakszerűek és korrektek lenni.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor tisztázzuk ügyrendileg képviselő úr: tehát ha jól értem, a jelentés megtárgyalását kéri, és azt javasolja, hogy az országgyűlési határozati javaslatot, vagyis a b) pontot ne most tárgyaljuk.

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Így van.

ELNÖK: Amennyiben ezt szét lehet választani, abban az értelemben, hogy legalábbis döntési szintig ne jusson el.

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Döntési szinten, úgy ítélem meg, hogy a jelentést meg tudjuk tárgyalni és el is tudjuk fogadni. Azonban a határozati javaslatok, amelyek a kormányzati intézkedéseket indukálják, az ezekről való döntést halasztanánk a következő ülésre. Ezt is megtárgyalhatjuk érdemileg, csak a döntést halasztanánk a következő ülésre.

ELNÖK: Értem. Akkor ebben most egy ügyrendi kérdést tisztázzunk. Ez tehát gyakorlatilag azt jelenti, hogy tárgyalhatunk mindenről a javaslat szerint, de az országgyűlési határozat benyújtásáról ne ma döntsünk (*Dr. Papcsák Ferenc: Így van.*), és hallgassuk meg még a kormány véleményét, e tekintetben folytatódják a napirend.

Ügyrendi döntés a határozati javaslat benyújtásának elhalasztásáról

Kérdezem, hogy ehhez mint ügyrendi kérdéshez van-e hozzászólás. (*Nincs.*) Ha nincs, akkor ebben határozatot hozunk. Egyetértünk-e ezzel a tárgyalási móddal? Az igenlő szavazatokat számolom. (*Szavazás.*) 17 igen. Ellenszavazat? (*Szavazás.*) 1 nem. Tartózkodás? (*Szavazás.*) 2 tartózkodás. A bizottság tehát... (*Dr. Gaudi-Nagy Tamás: De hát miért ne nyújtsuk be, Feri? Hát nyújtsuk be!*) Képviselő úr! Valami parlamentáris formát tartsunk! Az előbb megkérdeztem, hogy kíván-e valaki az ügyrendi javaslatához hozzászólni, nem jelezte senki. (*Dr. Gaudi-Nagy Tamás: A rendes felszólalásra koncentráltam.*) Hát, igen, ilyen van, az ember másra koncentrál, és akkor nem tud hozzászólni.

Akkor tehát megtárgyaljuk minden tekintetben a javaslatokat; az országgyűlési határozati javaslatról nem hozunk most döntést.

Megnyitom a vitát. Hozzászólások? Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

Hozzászólások

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Papcsák Elnök Úr! Mindenkinek szeretném én is megköszönni azt a munkát, amit elnök úr, illetve alelnöktársaim és a részt vevő tagtársak, a Jogi Főosztály munkatársai végeztek; illetve végül, de nem utolsósorban azoknak a civileknek a közreműködését, akiknek szerencsére azért részben, bár általunk nem teljesen széles körűnek ítélt körben, de mégiscsak azért egy bizonyos részben teret adott a bizottság. Hiszen ez az ügy, a devizaeladósodás ügye tulajdonképpen róluk szól, arról a közel 3 millió emberről, tehát az ország harmadáról, éppen ezért is csodálkozom, hogy egyetlenegy, a Jobbik-frakció által kért kamera tartózkodik a bizottsági ülésteremben ezen tényleg rendkívül súlyos és az egész ország életét döntően befolyásoló kérdéssről szóló jelentés vitája során. De talán nem bennünk van a vita.

Mindenesetre azt kellene itt először elmondanunk, hogy nagyon fontos, hogy ez a vizsgálóbizottság létrejött, és nagyon széles spektrumú időszakot vizsgált, 2002 és 2010 közötti időszakot. Miután nem kellő precizitással fogalmazódott meg az időpont meghatározása, ezért mi úgy tekintettük kezdetől fogva, hogy ez vonatkozik éppen ezért az első és a második Orbán-kormány időszakára is, bár ebben szakmailag nem voltunk egy állásponton. De a lényeg az, hogy mégis kiterjed, a 2002. január 1-jétől 2010. december 31-

éig terjedő időszakba bizony beleesik az első és a második Orbán-kormány időszaka is. Tulajdonképpen a jelentésnek ilyen szempontból egyrészt az erénye az, hogy meglehetősen egyetemességre törekvő igénnyel próbálta föltárni azokat a tényállási elemeket, amelyek egészen, a mi álláspontunk szerint már a 90-es évek második felétől odavezettek, hogy ilyen kiszolgáltatott, ilyen tragikus állapotba került több millió magyar ember, akiknek gyakorlatilag a megélhetése, a lakhatása kerül veszélybe, és reális közelségbe kerül az, hogy ha nem lépünk még határozottabban és még keményebben a megmentésük útján előre, egyszerűen több százezer magyar ember elveszti a lakását, átmennek ezek a lakások olyan átláthatatlan pénzügyi köröknek, amelyeknek amúgy is érdeke az országhódítás, megszerezni a magyar föld- és vízvagyont még e mellett.

Mindenképpen fontos volt tehát ennek a bizottságnak a munkája, és alelnökként én magam is igyekeztem ebben segítséget adni. A jelentésben nagyon szimpatikus egyébként az a rész, hogy a bizottság munkájának történetét is röviden összefoglalja, és egyes meghallgatások összefoglalóját is adja. Hiszen egyébként, amire utaltam itt a nyilvánosság körében már, szerintem botrányosan alulreprezentálódott ennek az ügynek, ennek a jelentésnek, ennek a bizottságnak a munkája a magyar közéletben. De hát ez nyilván nem a mi felelősségünk.

Mindenesetre elmondható az, hogy tulajdonképpen a bizottság majdnem mindenkit meghallgatott a potenciális elkövetői oldalról, összességében így lehet összegezni, hiszen pénzügyminiszterek, jegybankelnökök, a PSZÁF volt és jelenlegi elnökei, illetve bankszervezetek vezetői, akiket meghallgatott a bizottság. Én a másik oldalt érzem alulreprezentálnak, hiszen az áldozati oldal, a civilek oldaláról két civil, Sudár István és egy másik civil károsult szervezet képviselő meghallgatására került sor, illetve szakmai hozzászólást tehetett egy alkalommal Drábik János, az ügy egyik szakértője. De például Damm Andrea szakértő asszony már nem szólalhatott meg, illetve szerintem Makkos Albert és többen mások még nagyon sok hasznos adalékot adhattak volna a munkához.

A végkicsengést röviden összefoglalva megpróbálom megindokolni, miért hoztunk olyan döntést, amilyent hoztunk a jelentés végszavazásával kapcsolatban. Mert a mi álláspontunk az, hogy ezt a jelentést ebben a formájában, bár nagyon sok szimpatikus elemet tartalmaz, azért nem tudjuk támogatni felhőtlenül és maradéktalanul, mert sajnálatos módon a pártpolitikai szemüveget nem tudták levenni a jelentés megfogalmazói és írói. Tehát gyakorlatilag kezdettől fogva az volt a törekvés, hogy az egyébként jogos, valóban fennálló felelősségét az MSZP-nek úgymond maximalizálják, és a Fidesz fennálló felelősségét pedig minimalizálják. Ezt a munkát ilyen értelemben sikeresen elvégezték, de a mi szemüvegünk nem ez. A mi szemüvegünk, a mi látásmódunk az, hogy ezt az egész felelősségi halmazt objektíven, szinte nyomozati eszközökkel fel kell tárni, meg kell nevezni a felelősöket. Ha azt éppen Járai Zsigmondnak hívják mint volt MNB-elnök, akkor igen, őt is nevezzük meg, hiszen 2004-ben László Csabával egy nagyon megdöbbentő paktumot kötött, amellyel kapcsolatban gyakorlatilag ő maga mondta el itt, hogy lényegében ott nem volt tájékoztatva kellően a körülményekről, és mégis tulajdonképpen partner volt abban, hogy csúcsra járatódjék a devizahitelezés. Aztán persze hallottuk Draskovics Tibor pökhendi és szemtelen álláspontját arról, hogy miután az ő időszaka alatt tízszeresére emelkedett a devizahitelezés száma, ő úgy gondolta, hogy ez nem egy olyan szignifikáns változás, hogy neki ebben bármilyen lépést kellett volna tenni. És akkor így szépen sorban mentek az események.

De azért azt világosan látni kell, hogy 2001-ben, az első Orbán-kormány ideje alatt lehetővé tett jogszabály-módosítás miatt vált lehetővé az egyoldalú szerződésmódosítás a bankok részéről, amivel gátlástalan módon éltek is, sőt maximálisan vissza is éltek. Sőt, ami a legszomorúbb, az az, hogy ugyan 2010 októberében elfogadott jogszabállyal ezt az egyoldalú szerződésmódosítási lehetőséget az Országgyűlés kizárta, azonban ugyanennek az évnek a november-decembere tájékán született egy kormányrendelet, amely számos kikaput nyit

jelenleg is hatályos módon arra, hogy mikor tudnak mégis egyoldalú módon szerződéses feltételeket változtatni a bankok, például mikor emelhetik a kamatot: mit tudom én, ha előre nem látható körülmények miatt költségnövekedésük van – tehát gyakorlatilag ebbe minden esemény behúzható. Finoman szólva ez nem jó megoldás, tehát a második Orbán-kormány sem tett meg mindent annak érdekében, hogy ezt a katasztrófát kezelje. Hangsúlyozva természetesen, hogy az ösbűnt egyértelműen a Fidesz követte el..., bocsánat, az MSZP követte el (*Derültség.*), és ezért határozott álláspontom szerint börtönben kellene ülni a felelősöknek. Ez nem vicc. Ha Timosenko hét évet kap egy előnytelennek ítélt szerződés megkötése miatt, akkor nekik legalább húsz évet kellene kapniuk, akik engedték, hogy ilyen kiszolgáltatott helyzetbe kerüljön ennyi ember. Akiktól nem volt elvárható kellő képzettség, kellő pénzügyi ismeretek híján az, hogy felmérjék azt, hogy ezek a carry-trade ügyletek keretében történő hitelezési csomagok egyszerűen csalások, úgynevezett hibás termékek, amelyek célja egyértelműen az volt, hogy kiszípkázza az emberek pénztartalékait; egy látszólag jól hangzó, kedvezőbb hitelezési konstrukciót jelentett, de hosszú távon csapdába léptek ezek az emberek, akik belevágtak, és most már lényegében olyan helyzetbe kerültek, hogy az eredeti terheiknek a háromszorosát kell visszafizetniük. Ez katasztrófa!

A kormánynak az eddig tett lépései tulajdonképpen folyamatos közelítések az ügy megoldásához, a nagyon erőteljes, nyilván a Jobbik részéről kifejtett nyomás és a civilek nyomása is ebben közrejátszott vélhetően. De a végtörlesztés, amely most meghosszabbításra került, sem jelent álláspontunk szerint igazi és végső megoldást.

Mi készítettünk egy úgynevezett kritikai jelentést erről a jelentésről, hiszen el kell mondanom, nem kívánok itt tényleg személyeskedni, csak egyszerűen tényleg egy tényt közlök, hogy nagyon sajnálom, hogy ennek az albizottságnak a munkája a végén olyan értelemben megbicsaklott, hogy Papcsák elnök úr akkorra tette az albizottság ülését, a jelentésről hozandó döntés tárgyában tartandó ülését, amikor én kötelezettségemnek eleget téve az Európa Tanács strasbourgi közgyűlésén tartózkodtam egy hétig és Magyarország érdekeit képviseltem, Gruber Attila és több más képviselőtársammal együtt. Ezt igazán megdöbbenőnek tartottam és tartom most is, hogy ezt a tényt Papcsák elnök úr nem vette figyelembe. Én nyilván gondoskodtam róla, Volner János képviselőtársunk elmondta a véleményét, de nem volt szerencsés, finoman fogalmazva, hogy nem tudtam alelnökként ott lenni és nem tudtam a véleményemet elmondani. Kicsit rövid is volt egyébként a jelentésvéleményezési határidő. De mégis úgy döntöttünk – kisebb morfondírozás után –, hogy nem megyünk bele abba, hogy egyedi módosítási javaslatokat teszünk írásban, ezt Volner János szóban megtette, hanem mi egy úgynevezett kritikai jelentést készítettünk, ezt tettük le itt az önök asztalára. Nyilván nem az a szándék ebben, hogy itt most pártpolitikai különbségeket mutassunk ki. Nekünk az ügy megoldása a lényeg. Mi szeretnénk, ha a sajtó, amikor majd tudósít erről az ügyről, arról is szót ejtene, hogy van egy jelentés, amelyet vélhetően nyilván el fog fogadni a kétharmados többség, de van egy kritikai jelentés is, amely bizonyos szempontokat még figyelembe vesz. Hangsúlyozottan a civil károsultak és a kérdéssel foglalkozó neves civil szakértők álláspontja alapján készült ez a bizonyos kritikai jelentés.

Ennek tulajdonképpen a végkövetkeztetését olvasnám fel, és egyben ezzel zárnám a hozzászólásomat:

Az igazi megoldás tehát egyértelműen a devizahitelek forintosítása lenne, 160 és 180 svájci frank/forint árfolyamon, és így még mindig 10 százalék feletti extraprofit eredményeződne a bankok oldalán. Még ezzel sem vesztenének a bankok. Az embereknek nem volt felelőssége ebben az ügyben, tehát téves és torz az a beállítás, hogy itt terítsük szét a felelősséget.

Ne csináljunk még egy Gönczöl-jelentést! Ugye, a Gönczöl Katalin által vezetett bizottság a 2006. őszi vérengzések kapcsán azt mutatta ki, hogy Gyurcsány Ferencen kívül

mindenki felel ezért. Ez nem volt egy szerencsés megállapítás, hiszen mint tudjuk, terrorcselekmény elkövetésére került sor, megalapozott gyanú felmeríthető ebben a körben. Ebben az ügyben pedig mi ezért így döntöttünk.

Mi tartózkodni fogunk. A határozati javaslatot viszont nagyon jónak tartjuk, hiszen a bizottság szerencséjére nem csak a múlttal foglalkozott, hanem nagyon helyesen a jövővel is, és azok a javaslatok, azok a felvetések, amelyeket a határozati javaslat tartalmaz, tehát a személyek adósságrendezésével kapcsolatos eljárás, beépíteni az oktatásba a pénzügyi szabályok oktatását, a fogyasztóvédelmi jogok tanítását, hitelközvetítők viszonyának vizsgálata; tehát tulajdonképpen egy teljes önvizsgálatot tartson az állam az összes szervezetrendszeré révén abban, hogy hogyan lehetne megakadályozni a jövőre szólóan ilyen csapdahelyzeteket, ezek alapvetően jó javaslatok. Valószínűleg lesz még módosítási javaslatunk ehhez. Csak azért is szavaztunk nemmel itt arra, hogy most ne hozzon döntést erről a bizottság, mert úgy gondoljuk, hogy ez egy jó indítvány, és erről minél gyorsabban hozzunk döntést, minél gyorsabban menjen előre az ügy, annak érdekében, hogy újabb áldozatok ne essenek, illetve a már meglévő károsultaknál a reparáció, a megmentés minél hamarabb megtörténhessen. Mert minket azok az emberek is a parlamentbe küldtek, akik most szenvedői ennek az egész katasztrófahelyzetnek, és kutya kötelességünk ezzel a kérdéssel foglalkozni. Legalább olyan nemzetstratégiai jelentőségű, mint a Malév vagy mint számos privatizációs botrány, a száma folytán viszont szinte a legnagyobb problémakomplexum, amit kezelniünk kell.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor tulajdonképpen, ha jól értelmezem, ez a kritikai jelentés, ami menet közben kiosztásra került, amit a képviselő úr valamiféle irányítási manőverrel követett itt, tehát amiről én az előző napirendi pont kapcsán említést tettem. Ez csak azért fontos, hogy a jegyzőkönyvben legyen világos, hogy akkor ez most eljutott képviselőtársaimhoz.

További hozzászólás? Steiner Pál képviselő úr!

DR. STEINER PÁL (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Először azt szeretném elmondani, bár nem szükséges indokolni, de azért támogattuk azt, hogy a határozati javaslatot külön tárgyalja meg a következő fázisban az alkotmányügyi bizottság, mert a határozati javaslatban vannak bizonyos olyan elemek, amelyekkel mi magunk is egyetértünk, másrészt pedig örülnénk, ha majd a vita során például kidomborodna, hogy a határozati javaslatban például a magáncsöd kérdése nem egy nóvum, hanem hosszú hónapok óta kérjük a kormánytöbbséget arra, hogy a magáncsöd intézményéről szóló jogszabálytervezetünket a parlament tárgyalja meg. Tehát ezért is támogattuk a határozati javaslat későbbi megtárgyalását. Bár eléggé izgalmas elválasztani magát a jelentést és a határozati javaslatot, de ha a megoldás felé megy, akkor készséggel tudjuk ezt támogatni.

A másik, amit az elején szeretnék elmondani, az az, hogy el kell ismerni azt, hogy ez az albizottság nem azon a szokásos módon működött, ahogyan a többi bizottság szokott. Itt nem érvényesült a kormányzati henger, egy korrekt, többfordulós, szakmai vita folyt, aminek során valóban meghallgatásra kerültek mindazok a vezető pénzügyi szakemberek, miniszterek, a hivatal elnökei, a Bankszövetség elnöke, akik az elmúlt tíz évben alakították a hazai pénzügyi politika fő irányelveit, beleértve a devizahitelek problémáját is. És ezt azért szeretném megemlíteni, nem véka alá rejtve a véleményemet, hogy kérem szépen, ahogy szokták mondani, óriási különbség volt – a népi mondást most nem mondom el erre vonatkozóan, de óriási különbség volt – a devizahiteles-albizottság munkája és az államadósság-albizottság munkája között, amiről viszont ennek az ellenkezőjét lehetett elmondani. Hogy be sem jöttünk a terembe, amikor már lehet, hogy készen volt a jelentés, és

semmiféle értelmes szakmai munka nem folyt ebben a bizottságban. Ezt azért is tartom szükségesnek megemlíteni, nem azért, hogy Papcsák elnök úrnak ártsak azzal, hogy egy szocialista politikus dicsérgeti (*Derültség.*), hanem azért, mert ebben a konszolidációs rendszerben, amit mostanában hallunk, ebben reménykedünk, és szeretnénk támogatni, hogy a normális bizottsági munka egy bevezetett munkaforma legyen a parlamentben, és a rendes mederben folyjanak a továbbiakban a dolgok.

Két fontos dolgot szeretnék megemlíteni. Természetesen a bizottsági jelentés elfogadása nem volt egyhangú, erre Papcsák úr nem megfelelően emlékezett. Azért nem volt egyhangú, mert nem támogattuk a jelentést, pontosan azért, mert a jelentésben, ami nagyon elmésen elnöki áttekintésnek volt elnevezve – én ugyan nem tudom, mit jelent ez a műfaj, de korábbi fővárosi gyakorlatomban megismerkedtem ezzel; tehát az úgynevezett elnöki áttekintés alapvetően két részből áll: egy egészen kiváló szakmai anyagból, amelyet két kiváló szakértő, pénzügyi szakember írt meg. Egyikük, azt hiszem, a Budapesti Könyvvizsgálói Kamara elnöke, Szebellédi doktor; a másiknak a nevére nem pontosan emlékszem, de tudom, hogy ő is nagyon kiváló pénzügyi szakember. És ebben a kiváló szakmai anyagban, mint egy születésnapi tortában a gyertyák, bele voltak tűzve különböző politikai megállapítások, all inclusive, hogy mindenért Gyurcsány a hibás. Tehát ez a kettő nem tudott így egységet képezni, és ezért mi nem tudtuk támogatni ezt a jelentést. Hozzá kell tegyem, Papcsák elnök úr nagyon böcsülettel elismerte, hogy a politikai véleményt elnök úr rakta bele ebbe az anyagba. Ez azért már sok mindent helyrerakott, így értettük, és tekintettel arra, hogy ezek az oda nem illő politikai szövegek benne maradtak ebben a kiváló szakmai jelentésben, ezért nem tudtuk azt elfogadni.

A következő, amit szeretnék megemlíteni, hogy én nem tudom, Gaudi képviselőtársam milyen bizottsági üléseken vett részt; én nem azokon vettem részt ugyanebben a bizottságban, mint amiről ő beszélt. (*Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Pedig emlékszem, hogy ott voltál!*) Valószínűleg az volt az egyetlen olyan bizottsági ülés, ami másképp zajlott le, amelyen nem volt ott Gaudi képviselőtársam. Egyébként meg képviselőtársam hozzászólásairól az jut eszembe, mint a Sörgyári capriccióban Pepin bácsi, aki bármikor el tudja mondani ugyanazt, közben elalszik, alszik egy nagyot, fölébred, és folytatja ugyanott. (*Derültség.*) Mert egyszerűen azt kellene látni, hogy amit elmondott, annak semmi köze nincs ahhoz, ami ebben a bizottságban lezajlott. Én pontosan értem, hogy Gaudi képviselőtársamnak ez a kisdobosi feladata, hogy ezt elmondja, bele is lehet írni a brigádnaplóba (*Derültség.*), de ettől függetlenül legalább annyiban kíméljen meg ettől a pepines felfogástól (*Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Elnök úr, kérek egy figyelmeztetést ennek a primitív személyeskedésnek a beszüntetése tárgyában! Mielőtt én kérek szót személyes érintettség tárgyában! Álljon már meg a menet!*), hogy amin ott voltam, azt ne lássa másképp, mint ahogy megtörtént, főleg akkor, ha még a tetejébe jó dolgok történtek ott.

Végül pedig azt szeretném elmondani még, hogy nem felülírva és megbírálván a pénzügyi szakemberek véleményét, azt gondolom, hogy olyan pénzügyi szakemberek szólaltak meg, akikkel szemben, bármennyire országgyűlési képviselő az ember, nem teljesen vitaképes, mert hiszen olyan tudással rendelkeznek. És ők azért egyben tökéletesen egyetértettek: abban, hogy nincs ma a világban olyan számítási modell, kutatási módszer, pénzügyi elemzői felfogás, amely egy devizahitelnek az árfolyamkockázatát előre láthatóan, tíz évre ki tudja számítani. Sem Amerikában, sem Európában, sem Magyarországon. Ebből következően ebben Járai elnök úrtól kezdve Patai elnök úrig mindenki egyetértett. Ezért úgy felfogni a kérdést, hogy itt hogyan és miképpen lehet felelősséget megállapítani, ez azt jelenti, hogy nem értik a problémát azok, akik így akarják ezt a kérdést feltenni.

Kétségkívül rengeteg tapasztalata van, például az, hogy a hitelfelvevők gyakorlatilag szakmai segítség nélkül maradtak, és azt sem tudták, mit írnak alá, hiszen a bank mindig is monopolhelyzetben volt. Például az, hogy a bankok megmondják, melyik közjegyzőhöz kell

elmenni, és mindenki tudja, hogy az okiratba foglalás nem azonos a jogi tanácsadással. Például az, hogy valóban a felügyeletek határozottabban felléphetnek volna a termékek értelmezésénél. Tehát sok minden tapasztalat van. De az a fajta igen agresszív feltételezés, amit Gaudi képviselőtársam és összes kísérető szakértője megpróbált itt behozni a gondolkodásba, az a vezető pénzügyi szakemberek szerint nincsen.

Én örülnék annak, hogyha máskor is ilyen típusú bizottsági munka folyna, és szívesen részt veszünk bármikor egy ilyen típusú munkában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. Az elhangzott előző hozzászólással kapcsolatban néhány észrevételt szeretnék tenni, ha megengedik képviselőtársaim.

Egyrészt nagyon sajnálom, elnök úrnál ez a meglehetősen primitív, személyeskedő hangnemű, irányomba tett, gusztustalan megjegyzéssorozat azért egy elnöki figyelmeztetést minimum megért volna. Ha én ennek a tizedére ragadtattam volna magam, már réges-rég megkaptam volna a magam kis figyelmeztetését. Tehát itt...

ELNÖK: Képviselő úr, ezeknek a mérlegelése az én hatáskörömbe tartozik. Steiner képviselő úr felszólalása ironikus volt, és valóban személyi éle volt, azonban nem tartottam azt indokoltnak, hogy rendreutasítsam. Kérem, ne vindikálja el tőlem az ülésvezetés feladatát és felelősségét!

Öné a szó.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Szándékomban sincs, elnök úr. Maximálisan tiszteletben tartom az ön elnöki jogköreit, csupán arra hívtam föl a figyelmét, hogy itt Steiner képviselőtársam valóban túlmélt az ön körön, amit csupán egy szolid hallgatással kell túrnóm, és ennek nyilván még következményei is lesznek majd.

Viszont a másik, amit szeretnék mindenképpen jelezni, hogy Steiner Pál hozzászólása tulajdonképpen számomra kicsikét valahogy úgy Visinszkij hozzáállását példázza, tehát azon rendkívül kártékony emberét, aki az igazsággal szemben, a valósággal szemben még akkor is képes volt hazugságait fröcsögni a világba, amikor már éppenséggel a szakadék felé táncolt, és már-már a lezuhanás szélén volt, még akkor is a saját hazugságait, előítéleteit és primitívségét sugározza a világba. Hát, sajnos Steiner Pál ilyen szinten áll, ez az ő problémája; de azt gondolom, a bizottságnak meg az a felelőssége, hogy ennek a 3 millió embernek az életével foglalkozzon, akiknek az életét igenis az MSZP-s ösbűn nehezítette el. Ezért igenis, legalább húsz évvel kell felelnie Steiner Pálnak és társainak, akik megnyomták a gombokat annak idején országgyűlési képviselőként, nem akadályozták meg, nem akadályoztatták meg kormányzó pártként sem saját intézményrendszereikkel azt, hogy ezt a rendkívül ördögi módon kiesztelt csapdát felállítsák és abba hagyják belesétálni a magyar embereket. De hát ebben a végső szót valószínűleg nem a Jobbik fogja kimondani, hanem azok az emberek, akik szerintem nagyjából már egyenesítgetik a kaszát valahol a fészerben, és arra készülnek, hogy ha és amennyiben nem áll oda az állam felelősként eléjük, és nem mondja azt, hogy bocsánat, kedves polgárok, ezt nagyon el...toltam – nem akarom idézni az e körben klasszikust, aki ezt másként szokta mondani. De gyakorlatilag az államnak helyt kell állnia mindazért az eseményorozatért, ami nyilván a bankok profitéséből indul, utána pedig folytatódik az állam bűnös mulasztásával. Odáig már, nyugodtan azt gondolom, el lehet mennünk, hogy nemcsak bűnös mulasztásról van szó, hanem én azt gondolom, bizonyos mértékben összejátszásról is van. A bankszektor, én úgy gondolom, valamilyen formában

ráhatott – fogalmazzunk finoman: valahogy ráhatott – a politikumra, annak érdekében, hogy tulajdonképpen nézze el ennek az ördögi csapdának a kitervelését és végrehajtását.

Összességében tehát azt tudom mondani, hogy a bizottsági munka korrekt lefolytatásával kapcsolatosan egyébként osztom Steiner Pál nézeteit. Valóban jó lenne, ha ilyen hangulatú, ilyen jellegű bizottsági ülésekre kerülne sor, amelyen, azt hiszem, két ülése kivételével az összesen részt vettem; tehát nem tudom, miről beszél Steiner Pál, amikor más eseményeken való részvételekre utal. De ez megint csak legyen az ő problémája. Azt viszont valóban szeretném ismét kifogásolni, az nem volt egy elegáns dolog, hogy a külképviseleti feladatom ellátása idején, éppen strasbourgi kiküldetésem idején került sor ennek a jelentésnek az albizottsági megvitatására. De hát ez megint legyen a szűkebb probléma.

A tágabb része a dolognak pedig az, hogy van egy viszonylag jó határozati javaslat, tehát magyarul a politika itt most, úgy tűnik, arra a csodára mintha képes lenne, hogy egy elkövetett bünsorozat után – amelyben különböző a felelősségi szint, de éppen azért a Fidesz és az MSZP sajnos bizonyos mértékben mégiscsak osztozik – itt most képes változtatni, és egy teljes rendszerre ható reformsorozatot elfogadni, és elsősorban végre rájönni arra, hogy igazi megoldások kellenek, és nem álmegoldások vagy részmegoldások, úgy, hogy az emberek ne szenvedjenek ettől, és a bankok viseljék az általuk okozott események következményeit.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás van-e? Ipkovich képviselő úr!

DR. IPKOVICH GYÖRGY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon rövid leszek, hiszen nagyrészt elmondta az előttem szóló Steiner Pál kollégám a véleményünket.

Annyit el kell hogy mondjak, és én is hangsúlyozom azt a kellemes meglepetést, ami magának az eljárásnak a során ért engem, hogy valóban korrekt és tisztességes eljárásnak tartom ennek a bizottságnak a munkáját. Nagyon sajnálatos, hogy magának a jelentésnek a megszövegezésébe becsúsztott néhány olyan dolog, ami távol tart bennünket attól, hogy elfogadhassuk ezt a jelentést. De ezt sem az elnök úr terhére rovom – Isten tudja, milyen kötelezettségei vannak. A magam részéről megköszönöm részben azt, hogy korrekt volt maga az eljárás, és helyt adott a mi indítványainknak. És még azt is megköszönöm, hogy a határozati javaslat is tükrözi azokat a véleményeket, amelyeket mi annak idején megtettünk a bizottsági eljárásban.

Annyiban még azért kiegészíteném, hogy ami a gondunk nekünk ennek a bizottságnak az eljárásában, az maga a kijelölt határidő és annak a módja: a 2002 és 2010 közötti időszak nyilvánvalóan politikai szempont alapján lett kijelölve, és nem a gazdasági folyamatokat figyelembe véve. Hiszen ha azokat vette volna figyelembe, akkor olyan 2001 és 2011 közötti vizsgálatot kellett volna lefolytatnunk, hiszen maga a jogszabályi alapja a devizagazdálkodásnak, illetve a devizában való hitelfelvételnek 2001-ből származik, azóta van ennek jogi lehetősége. A helyzet igazi súlyosbodása pedig a devizaárfolyamok elszabadulásához kötődik, ez pedig a 2010 derekától 2011-ig tartó időszak, hiszen lényeges devizaárfolyam-változás következett be ebben az időszakban.

Mégis azt mondom, hogy az az anyag, amely összejött, egy rendkívül használható anyag. És itt most én nem a felelősség oldaláról közelíteném meg a dolgot, hanem a tanulságok oldaláról. Az kiderült ebben az eljárásban, hogy egy viszonylag rendkívüli helyzet állt elő a gazdaságban, nemcsak hazánkban, hanem a világgazdaságban. Ezt elmondták a gazdasági szereplők. Ha ők a devizahitelek felvételekor megfelelő, korrekt elemzést tártak volna az ügyfél elé, az elmúlt tíz-tizenöt esztendő devizamozgásait elemezve, akkor sem tudtak volna nagyon más javaslatokat mondani a hitelfeltevőnek, hiszen ezek az objektív változások számukra azt súgták, hogy olyan 5-10 százalék között van az a kockázat, amit a

devizában való eladósodás jelent. A pénzügyi szakemberek pedig azt erősítették meg a kérdésünkre, hogy szignifikáns különbség a devizában való és a forintban való eladósodás között nincs, tehát ha a bedőlt hiteleket nézzük, inkább a munkahelymegszűnés és a hitelképesség megváltozása, mintsem a devizában vagy a forintban való hitelfelvétel okozta ezeket a különbségeket.

A magam részéről tehát azt tudom mondani, hogy ha túl nagy változást nem okoz a kormány felülvizsgálata az előterjesztett határozati javaslat tekintetében, a magam részéről megfontolom annak a lehetőségét, hogy támogassam ezt a javaslatot. Ha ez esetleg valami forradalmi, radikális változást jelent, és esetleg politikai szempontok ebbe is bekerülnek – mert most nem bírtam ilyet felfedezni benne –, az egy másik helyzet. Én abban bízom, hogy a kormány nem igazán akar erőszakot tenni az egyébként korrekt módon lefolytatott eljárás anyagán.

Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor válaszadásra megadom a szót Papcsák Ferenc képviselő úrnak.

Dr. Papcsák Ferenc reflexiói

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon szépen köszönöm a hozzászólásokat. Technikailag csak annyit szeretnék mondani, és nem szeretnék védekezni, mert azt gondolom, korrekt tárgyalási menetet vittünk, és a saját magunk által meghatározott munkaterv szerint tűztük ki az üléseket; minden képviselőnek joga és lehetősége is volt ahhoz, hogy akár szakértőt vegyen igénybe a tárgyaláshoz, és ennek megfelelően sikerült elfogadnunk az anyagot.

Amit szeretnék kérni, hogy a tisztelt bizottság fogadja el a jelentést. Az, hogy a kormánynak mi az álláspontja, ez nem köt bennünket, de kíváncsi vagyok rá, hogy a kormány az általunk előzetesen, tehát a bizottság által idehozott határozati javaslati pontokkal kapcsolatban milyen véleményt fogalmaz meg. Ez a számomra, számunkra szerintem nem érdektelen. Éppen ezért javaslom, hogy a következő ülésünkön, a jövő heti rendes ülésre gondolok, hogy egy hét legyen a képviselők számára, hogy esetleges javaslataikat, pluszjavaslataikat is megtegyék már a határozati javaslattal összefüggésben. A jelentést pedig javaslom elfogadni.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom kritikai jelentését ezalatt át lehet olvasni. Érdemileg az a módosító indítvány, amire javaslatot tesznek, egyébként benne van, a határozati javaslatok pontjai között a d) pontként szerepel. Tehát ilyenformán nyitott ajtókat döngtet a képviselő úr, illetve a Jobbik Magyarországért Mozgalom. Mi is javasoljuk a kormánynak, hogy fontolja meg, vizsgálja meg a devizahitel felvételkori árfolyamon történő forintosításának a lehetőségét. A kritikai jelentést pedig addig át tudjuk olvasni, hogy egyes elemeiben el tudjuk-e fogadni, vagy el kell hogy utasítsuk.

Röviden ennyit kívántam mondani. Köszönöm szépen még egyszer a munkát.

Szavazás az albizottsági jelentés elfogadásáról

ELNÖK: Köszönöm. Akkor most az albizottság jelentéséről hozunk döntést, hogy egyetértünk-e vele, és azt saját jelentésként majd az Országgyűlés elé terjesztjük-e.

Szavazás előtt rögzítjük, hogy Gruber Attilát Budai Gyula, Szakács Imrét Vitányi István képviselő úr helyettesíti.

Ki támogatja tehát a jelentés elfogadását? *(Szavazás.)* 17 igen. Ellene? *(Szavazás.)* 5 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás.

Bár az országgyűlési határozati javaslatról a jövő héten fogunk dönteni, én akkorra fogom javasolni napirendre venni, már most felvetem, hogy a bizottság előadója az Országgyűlés előtt Papcsák Ferenc képviselő úr legyen. Nyilván majd együtt döntünk, mert az országgyűlési határozati javaslatot nyilvánvalóan együtt tárgyalják a jelentéssel. Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Kisebbségi vélemény? *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Megosztva is lehet?)* Persze; akkor Steiner Pál és Gaudi-Nagy Tamás fognak kisebbségi véleményt mondani. Ezt akkor tekinthetjük eldöntöttnek is, ugye, képviselőtársam? Mert ez kiterjed az országgyűlési határozati javaslatra is. *(Egyetértés.)* Tehát megvan a többségi, illetőleg a két kisebbségi előadónk.

Köszönöm. Ezzel a napirendi pont végére értünk.

Most térünk vissza a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló, hosszú című törvény kapcsán az országgyűlési határozati javaslat általános vitára bocsátásának megítélésére, melyet most már kiosztottak képviselőtársaimnak. *(Rövid egyeztetést követően:)* Arra hívták fel a figyelmemet, és ez jogos, hogy az országgyűlési határozati javaslatot pro form mint önálló napirend-kiegészítést el kell fogadnunk; kétharmados döntés szükségeltetik ehhez. Tehát hogy most véleményezzük, mert csak a törvényjavaslat volt megjelölve napirendként.

Szavazás a napirend kiegészítéséről

Először tehát egy napirend-kiegészítő ügyrendi döntést hozunk. Hozzászólás? *(Nincs.)* Határozathozatal következik. Ki ért egyet ennek az országgyűlési határozati javaslatnak az általános vitára bocsátásának megtárgyalásával? Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* 17 igen. Ellene? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás. Akkor tehát a napirendet ezzel kiegészítettük.

Közben rögzítjük, hogy Bárándy Gergely képviselő urat Steiner Pál képviselő úr helyettesíti és helyettesítette már ennél a szavazásnál is.

Egyházkénti elismerés elutasításáról szóló országgyűlési határozati javaslat (H/5854. szám); általános vita

A napirendi pont előterjesztője az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság, a bizottság képviselőjét nem látom; a kormány képviselője jelen van. Kérem, nyilatkozzék, egyetért-e a kormány az országgyűlési határozati javaslattal.

DR. GALIK GÁBOR (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tárcálláspontot tudok ismételtén képviselni: a KIM támogatja a javaslatot.

ELNÖK: A KIM támogatja a javaslatot. Hozzászólások következnek. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

Kérdések, észrevételek, reflexiók

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Viszonylag röviden nyilatkozott a kormány képviselője. Ha jól látom, itt összesen végül is 67 egyház kérelmét utasítja el a határozati javaslat. Ez nyilván elég súlyos kérdés, tehát úgy gondolom, kicsit több magyarázat indokolt lehet. Nyilván nem azt várom, hogy most egyesével mindegyik szervezet esetében jelölje meg az elutasítás okát, csak bevallom őszintén, én az átláthatóságot hiányolom ebben az egész rendszerben. Ha már az egész úgy alakult, hogy az Országgyűlés dönt az egyházak nyilvántartásba vételéről vagy annak megtagadásáról, akkor valamilyen szinten jó lenne eljutni oda, hogy egy minimális átláthatóságot kapjon az ember, akár képviselőként, akár polgárként. Aki kíváncsi arra, hogy például az Ősmagyar Egyházat

miért utasították el, legalább valamilyen fogalma legyen arról, hogy miért; mert, nem tudom, nem csatolt be minden iratot, túl magyarkodó, nem illik bele a rendszerbe – vagy mi? Ezekre az ember azért úgy kíváncsi lenne. Nem tudom, van-e erre objektív lehetőség, mert ez közügy, közérdekű ügy ennek az elbírálása, eldöntése. Én ezt egy nagyon faramuci helyzetnek tartom, elfogadhatatlan helyzetnek, hogy most hozunk egy döntést arról, hogy őket nem szeretjük. De hogy miért nem, az egyáltalán nem derül ki semmiből. Akkor legalább legyen ott egy indoklás! Én például azt tudnám elképzelni, ha már egyáltalán ilyen rendszer működik, hogy van egy melléklet: 1. Agapé Gyülekezet, elutasítás oka, nem csatolták határidőben, nem tudom, az adóigazolást. Pont. Következő... Tehát valamilyen átláthatóság legyen benne – ebben semmilyen átláthatóság nincs! Persze ez egyrészt teljesen független attól, hogy szeretjük vagy nem szeretjük az adott egyházat; nem hiszem, hogy jó dolog, hogy ez így működik. És nyilván ugyanúgy akár még a Szim Salom Progresszív Zsidó Hitközség is elutasításra került, ott is érdekelne a dolog, hogy miért utasították el; nem mintha szeretném, hogy nyilvántartásba vegyék, de mégis átláthatatlan a rendszer.

Ebben tehát kérném a kormány képviselőjét, hogy valahogy segítsen, mert szerintem még a törvény szellemének sem felel meg az, hogy így folyik ez az eljárás. Mert amikor folyt a törvény vitája, nagyon jól emlékszem, azt mondta a kormányoldal – és mi is ezt mondtuk vagy vettük tudomásul –, hogy az fog történni, kérem szépen, semmi gond, ne féljenek, hogy a bíróság nem dönt az ügyben, ide fog jönni elénk, mi ezt szépen meglátjuk, megnézzük, döntünk az ügyekről, kit milyen szempontok alapján, miért veszünk fel vagy miért utasítunk el. Ehhez képest semmilyen rálátásunk nincs arra, hogy kit milyen szempontok alapján vesznek fel a nyilvántartásba vagy utasítanak el. Tehát nekem ez a problémám ezzel.

ELNÖK: Köszönöm. Ipkovich György képviselő úr!

DR. IPKOVICH GYÖRGY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Csatlakozom Gaudi képviselőtársam kéréséhez, engem is érdekel, mi az oka, hogy ezeket az egyházakat nem javasolja a bevett egyházak közé a jogszabály. Már csak azért is hasznosnak tartanám, mert biztos okulnánk belőle, mik azok az okok, amelynek megléte, hiánya, egyebek, minősíti az egyházat egyházzá vagy nem minősíti azzá. Szerintem a joggyakorlat alakítását az elején kell elkezdni, ez viszont indoklás nélkül nem szokott sikerülni. Csatlakoznék ahhoz, hogy igen, indokolja meg az előterjesztő, hogy egyes egyházakat miért nem javasol.

ELNÖK: Steiner Pál képviselő úr!

DR. STEINER PÁL (MSZP): Ipkovich képviselőtársamhoz hasonlóan, és nem reagálva Gaudi képviselőtársam szokásos történetére, valóban nagyon érdekes kérdés, és én is szeretném megtudni, hogy például a Magyarországi Örmény Apostoli Egyházat miért utasítjuk el, miközben egy egész állam gyakorolja ezt a vallást. Aki volt Örményországban, az pontosan tudja, hogy milyen vallási közösségről van szó. De ugyanezt fel lehetne sorolni például a muszlimokkal kapcsolatosan. Azt még valamennyire próbálom megérteni, hogy a minisztérium el tudja dönteni vagy el akarja dönteni, én szívem szerint azt mondanám, hogy ilyet soha ne döntsön el egy minisztérium, hogy az Usui Szellemi Iskola Közösséggel mi legyen, de hogy ilyen bevett nagy egyházak magyarországi gyakorlóit elutasítják, és azt mondják, hogy ezek az egyházak Magyarországon nem létezhetnek, csak egyesületként, ezt eléggé elképesztőnek tartom.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: További hozzászólás? *(Nincs.)* Ha nincs, akkor határozathozatal... *(Közbeszólások: Az előterjesztő?)* Hát, ő nem az előterjesztő. Kíván a kormány képviselője még hozzászólni? *(Dr. Steiner Pál: Ezt kértük!)* Képviselő úr, az előterjesztő az emberi jogi bizottság! De ha a kormány képviselője akar hozzászólni, természetesen lehetősége van rá. Kérdezem: kíván hozzászólni? Tessék parancsolni!

DR. GALIK GÁBOR (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Abban tudok segíteni, elhangzott négy egyház neve, talán ebben tudok segíteni. De valóban nem mi voltunk az előterjesztők.

Sorba mennék. A Szim Salom esetében... *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Az Ósmagyar Egyház volt az első! Talán...)* Bocsánat, az Ósmagyar Egyház esetében *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nem mindegy!)* maga a törvény meghatározza azokat a kritériumokat, ami alapján egyházként ismerhet el az Országgyűlés. Ezek közül az egyik feltétel a húsz év. Az Ósmagyar Egyház esetében, itt vannak nálam azok az egyházak, amelyeket húsz éve nyilvántartásba vett még anno a bíróság: az Ósmagyar Egyház esetében ez nem áll meg.

A Szim Salom esetében a helyzet hasonló.

A muszlimok tekintetében a törvényjavaslat melléklete egyébként tartalmazza már a muszlim közösséget. Úgy tudom, itt az sem lehetetlen, hogy majd törvénymódosító javaslat is lesz, tekintettel arra, hogy a Magyarországi Iszlám Közösség és a Magyarországi Muszlimok Egyháza fuzionál vagy fuzionálni kíván, Magyarországi Iszlám Tanácsként működne tovább.

A Magyarországi Örmény Apostoli Egyház tekintetében legjobb tudomásom szerint olyan egyházi jogi kérdésekről van szó, amiben az állam nem kíván érdemben állást foglalni. Vita van ezen. Én azt gondolom, az államnak az nem dolga, hogy belső egyházi kérdésekre beleszóljon. Ezt próbálta, gondolom, az előterjesztő elkerülni.

Az eljárás rendjével kapcsolatban pedig az egyházi törvény 14. §-a határozta meg azt, hogy milyen eljárási metodika mentén járt el az emberi jogi bizottság, a vallásügyekkel foglalkozó bizottsága az Országgyűlésnek. Eszerint kért állásfoglalást az MTA-tól. A 14. § (2) bekezdése meghatározta azokat, hogy milyen kritériumrendszer mentén kell az egyháznak megfelelnie. Úgy gondolom, illetőleg ez az emberi jogi bizottság ülésén is világossá vált, hogy az előterjesztő ezeket az egyházakat tartotta elismerésre méltónak, illetőleg a határozati javaslatban foglaltakat elutasítandónak.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a kormány képviselőjének válaszát, amely egyébként egyáltalán nem nyugtatott meg. Inkább az eljárás abszurditására utal, hogy most akkor itt néhány egyházra rákérdeztünk, és ő nagy kegyesen elmondja ezeket az információkat. Hát könyörgök, mi van a többiekkel?! Bocsánat, mi azért magunkra adó, viszonylag komoly emberek vagyunk szerintem – álljon már meg a menet, hogy itt arról szóljon a történet, hogy akit szóba hozunk, azt elmondja, akit nem hozunk szóba, azt nem mondja el; a határozatban semmi nem szerepel, és ezzel elvégeztük a dolgunkat! Ezzel abszolút nem végeztük el a dolgunkat!

Továbbra is azt kell mondanom, hogy ez így nevetséges, felháborító, megalázó a hitet valló emberek számára, hogy egyszerűen egy indokolás nélküli melléklet jut nekik abból, hogy most akkor az ő egyházukat miért utasítják el.

Az Ósmagyar Egyházzal azért egy szót hadd ejtsek már még egyszer. 1974-ben, Los Angelesben jött létre, magyar emigránsok körében. Tehát innentől kezdve nem értem a húsz évet; picikét szerintem régebben volt '74, mint húsz év. *(Többek: A magyarországi bejegyzés*

számít.) Ugye, a magyarországi bejegyzés később történt, de ettől függetlenül ez bizony egy '74 óta működő egyház, amely felelősen és korrekten képviseli az ősi magyar hit tételeit. Úgyhogy innentől kezdve ezt nem értjük és nem fogadjuk el ezt a rendszert.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás nincs; előterjesztő hiányában válaszolásra nincs lehetőség.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

Határozathozatal következik. Ki támogatja az országgyűlési határozati javaslat általános vitára alkalmasságát? Az igenlő szavazatokat számolom. *(Szavazás.)* 17 igen. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 6 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. Megállapítom, hogy a bizottság az országgyűlési határozati javaslatot általános vitára alkalmasnak találta.

Egyebek

„Egyebek” címén, képviselőtársaim, három dolgot kell jeleznem.

Egyrészt, bár ezt nem mindig mondom el, de most, ha már több mindenről beszélek, megemlítem, hogy a bizottságunk titkárságára érkeztek megkeresések, tájékoztatók, dokumentumok, amelyek a titkárságon szükség esetén rendelkezésre állnak.

Kiosztásra került képviselőtársaimnak a bizottság 2011. január 1. és december 31. közötti időszaka dologi és szakértői keretének felhasználásáról szóló tájékoztató.

Végül pedig tájékoztatom a bizottságot, hogy felkérés érkezett és ennek alapján találkozóra kerül sor a Velencei Bizottság raportőreivel, amelyre a bizottság teljes egészében meghívást kap. Az emberi jogi bizottsággal közösen kerül sor, várhatóan itt, ebben a teremben a találkozóra február 21-én, kedden, 11 óra 15-kor, külön értesítés nélkül; ezt tehát most közlöm a képviselőtársaimmal. De azt hiszem, ez a levél is kiosztásra került, de csak most, az ülés előtt tisztáztuk az időpontot; ez tehát nem szerepel a levélben, ezért ezt kellett most elmondanom. A tárgya a megbeszélésnek az egyházügyi és az igazságügyi törvények megítélése, megvizsgálása; erre kíváncsi a Velencei Bizottság, tehát ez lesz nyilvánvalóan a találkozó témája, ami háromnegyedórás lesz a bizottság előre meghatározott ütemterve szerint, mert más bizottsággal is találkoznak.

Lamperth Mónikáé a szó.

DR. LAMPERTH MÓNIKA (MSZP): Elnök úr, csak szeretnék egy megerősítést kérni, mert elnök úr azt mondta, hogy a teljes bizottság meghívott erre a találkozóra. A Külügyi Hivatal helyettes vezetője levelében a bizottság elnöksége van benne. De én ezt pártolnám, amit az elnök úr mondott, csak egy bólintást kérek, hogy akkor valamennyi frakció nyilván itt tud lenni és el tudja mondani az álláspontját.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én úgy tudom, és a levél szövege is erre utal, a második bekezdés ezt írja, hogy a Velencei Bizottság delegációja találkozni kíván az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi, valamint az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságokkal, tehát az Országgyűlésnek ezen bizottságaival. Itt nincs elnökség. *(Dr. Lamperth Mónika: De a következő bekezdés...)* A következő bekezdés egy büfébédéről szól, oda valóban csak a bizottságok elnökeit hívják meg. Ez engem sem lenne szabad, hogy érdekeljen, legalábbis a feleségem álláspontja szerint *(Derültség.)*, de hát ez a helyzet, hogy mindkét bizottság elnöksége meghívott az ebédre.

Ennyi volt a tájékoztatás. Tessék, „egyebekben” Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr kért szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Egyrészt itt hivatalosan is megtenném a javaslatomat, amit a múltkor az elnök úrnak tettem meg. Én javaslom kifejezetten, hogy az Európai Parlament alkotmányügyi bizottságával kifejezetten keressünk kapcsolatot, és próbáljuk nekik elmagyarázni, mi az, hogy történeti alkotmány, mi az, hogy alaptörvény. Tehát próbáljunk egy szakmai munkát kezdeni velük. Casini elnök úr egy nagyon korrekt, tisztességes úr, én úgy ismertem meg, azt hiszem, néppárti ráadásul. Én tehát azt javasolnám, hogy akár ott, Brüsszelben, akár itt, akár őket meghíva, akár ők hívjanak meg minket, ez végül is mindegy, de kapjunk lehetőséget arra, hogy egy szakmai konzultációt folytassunk. Egy kicsit vegyük el az élet ennek az egész, sokszor már tényleg irracionális és zsigeri hadjáratnak, ami Magyarország ellen folyik. Ezt javaslom.

ELNÖK: Köszönöm. A felvetést egyébként, mint minden olyan javaslatot, ami arra irányul, hogy az ország elleni támadásokra megfelelő választ adjon, már úgy értem a megfelelőt, hogy szakmailag korrekt és megnyugtató választ, én fontosnak tartom. Ezt nem is bocsátom szavazásra. A Külügyi Hivatal koordinálja majd, hiszen képviselő úr felvetésétől függetlenül magam is fontosnak tartottam és kezdeményezést tettem annak érdekében, hogy az alkotmányügyi bizottság esetleges külkapcsolati ez évi programjai középpontjában ez a problémakör álljon. Tehát a mi esetleges kapcsolatunk, utazásunk, idelátogatások meghatározó szempontja az legyen, hogy ezekkel az alkotmánnyal, alaptörvénnyel kapcsolatos vagy a hozzákapcsolódó sarkalatos törvényekkel kapcsolatos vitakérdésekben a magyar álláspontot megfelelően megvilágítsuk. Ami ráadásul egy olyan helyzetet jelent nyilván, hiszen a bizottságban mindig tükröződik a többpárti jelleg, hogy nyilván meg fog jelenni belül is az a vita, amit itt a magyar belpolitikai életben is megélünk a kormány és ellenzéki pártok között. Tehát a lényeg az, hogy föl is írtam – nem várva meg a jegyzőkönyvet – a bizottságot, amit ön javasol, és a Külügyi Hivatal, Sárdi úr felé jelezni fogom, hogy egy ilyen igény is jó lenne a már általánosságban jelzett ilyen természetű programokhoz kapcsoltan.

Van-e további hozzászólás? Steiner Pál, parancsoljon, képviselő úr!

DR. STEINER PÁL (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Azt szeretném javasolni – és tudom, hogy ez inkább csak tanácskozás már –, az én feleségem is pontosan azon a véleményen van, amin az ön felesége, ami az ebédet illeti. De a parlamenti logika és egyezség miatt úgy jött ki az alkotmányügyi bizottság elnöksége – kvázi időzójelbe téve ezt az intézményt –, hogy ebben a Jobbik szerepel, ebből következően sem az LMP, sem az MSZP ezeken az eseményeken nem tudja magát képviseltetni. Ez nagyon sok esetben előfordult már. Én újsághíradásokból tudom egyébként, hogy például Gyüre képviselő úr vagy Gaudi képviselő úr különböző nemzetközi fórumokon képviseli az alkotmányügyi bizottságot, Spanyolországtól kezdve szerte más helyeken, és azt gondolom, ez így túl egyoldalú. Tehát arra kérem az elnök urat, bölcsességét és kompromisszumkészségét igénybe véve, hogy próbáljunk változtatni ezen a stíluson, mert ez így nekünk hátrányos is és méltánytalan is. És természetesen nekünk egészen más a véleményünk, mint Gyüre alelnök úrnak, ebből következően nem lehet azt mondani, hogy Gyüre alelnök úr véleménye az ellenzék véleménye, főleg egy ilyen nemzetközi egyeztetésen vagy tárgyaláson, vagy bármilyen nemzetközi fórumon. Ebben kérek szépen tehát egy változást, ha ez lehetséges.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Képviselő úr, két megjegyzést tennék. Az egyik a külföldi delegációk útja. Ott soha nem az elnökség a kedvezményezett. Én legalábbis arról az időről tudok nyilatkozni, mióta én vagyok a bizottság elnöke. A bizottság Nagy-Britanniába utazott, és a delegáció összetételénél én a munkatársaim tájékoztatása alapján – mert fejből nem tudtam – kíváncsi

voltam arra, hogy eddig hogyan utaztak az ellenzéki pártok. S mivel egy sorrendet tekintve a legutolsó ezt megelőző úton a Szocialista Párt képviseltette magát – az volt az az út, amikor Lamperth Mónika jelent meg, egy nagyon fontos kérdésben ő maga jelentkezett, és egyébként egyedül képviselte az alkotmányügyi bizottságot, nyilván valamennyiünknek a megelégedésére –, ezért én a londoni utat illetően Schiffer András képviselő úrnak ajánlottam fel először az utazás lehetőségét, mert az LMP még soha nem képviseltette magát utazáson. Voltak itt még korábbi utak, amit képviselő úr is mond. Majd miután Schiffer képviselő úr nem vállalta, az MSZP képviseletében pedig Lamperth Mónika ezt megelőzően utazott, ezért gondoltam azt, hogy akkor most megint a Jobbikon van a sor. Tehát egy rotációt gondolok, mert a külföldi utakra általában mindig egy ellenzéki és két kormánypárti szokott utazni. Ez tehát az egyik rész. Ezt én arra mondom, és a lényeg az, hogy ez nem elnökségre szól, tehát Gyüre képviselő úr nem azért utazott, mert alelnök volt, hanem mert a Jobbik következett egy korrekt rotáció jegyében. Ebből következik, hogy a legközelebbi útnál az MSZP lesz az első helyen megkérdezett, vagy az LMP, nyilván, mert ugyan megkerestem őket, de elhárította – egyes számot kell használnom, mert Schiffer képviselő úr egyedül van itt jelen az LMP-ből –, tehát én erre figyelemmel vagyok, hogy senki se maradjon ki. Ez tehát a dolognak az egyik része.

A másik: az nyilván egy protokolláris kérdés, hogy hogyan tudunk részt venni ezen az ebéden. Én magam semmi problémát nem látok képviselő úr felvetésében, tehát fel fogom vetni, hogy akkor ne csak a tisztségviselők jöhessenek el, hanem bővítsük a kört, és adjunk lehetőséget arra, hogy minden frakció legyen jelen ezen az ebéden.

Nem tudom, ez kielégítő válasz-e képviselő úr számára.

DR. STEINER PÁL (MSZP): Elnök úr, az alapvető probléma nem az, hogy ki a soros meg ki nem soros, meg ki van ott, ki nincs ott. Az alapvető probléma az, hogy ha nemzetközi fórumon, akár egy ebéd, akár egy tanácskozás alkalmával a Jobbik mélyen tisztelt képviselője a saját álláspontját mondja el, az a nemzetközi közvéleményben úgy jelenik meg, mint a magyar ellenzék véleménye, miközben a magyar ellenzéknek, a tényleges ellenzéknek egészen más a véleménye.

ELNÖK: Képviselő úr, ne beszéljünk el egymás mellett! Értem. Nem is vitatom ezt. Minden olyan tanácskozáson, amelynek nincs korlátja – és a korlátot nem mi szabjuk meg, hanem számunkra szokták megszabni, mert protokolláris dolgok szabják meg –, szabad a részvétel. Látja, én ezt a tanácskozást úgy hirdettem meg, hogy mindenki meg van hívva. Lamperth képviselő asszony vetette fel azt, hogy esetleg félreértem a helyzetet.

Erről most nincs értelme beszélni, mert egyetérttek önnel: az ellenzék egy összetett tényező... (*Dr. Steiner Pál: Nem olyan egységes, mint a kormánypártok.*), és minden ellenzéki erőnek lehetőséget kell adni, hogy az ilyen találkozókon minden ellenzéki tényező a maga álláspontját önállóan artikulálja. Ebben tehát nincs köztünk vita. Hogyha számunkra például azt szabják meg, hogy bizony csak a tisztségviselők jöhetnek, én föl fogom vetni, hogy ez ne így legyen most ezen az ebéden – mert különös ráadásul ez az egész ügy, ezt is elfogadom. Ha ez megoldódik, én örülni fogok neki, rajtam nem fog múlni. (*Dr. Steiner Pál: Köszönjük szépen.*) De ha megszabják, hogy csak ezen a szinten lehet, akkor csak ezen a szinten lehet, még akkor is, ha ennek kétségtelenül az a következménye, hogy a Jobbiknak az alkotmányhoz való viszonya bár kritikus, de nem egészen ugyanaz, mint a Szocialista Párté és az LMP-é. De még egyszer: ezt föl fogjuk vetni, hogy ne legyen valamiféle egyoldalú vetülete a dolognak.

Rendben, képviselőtársaim? (*Dr. Steiner Pál: Abszolút.*) Van még „egyebek”? Igen, tessék, Gaudi képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Igazából Steiner Pál képviselőtársam ihletett a következő javaslat, illetve bejelentés tételére. Már nagyon régóta beszéljük itt kollégákkal a létszámárányok kérdését a bizottságban, és úgy gondolom, ezt helyre kell tenni. Az MSZP-frakció már közel sem akkora, mint amekkoraként indult. Ez tehát túrhetetlen és elfogadhatatlan, hogy jelenleg öt képviselőjük van a bizottságban, a Jobbiknak meg három, miközben a valós méretbeli különbség szinte minimálisnak mondható. Én tehát kérem elnök urat, vizsgálja meg a lehetőségét annak, hogy az egyik MSZP-s helyen egy jobbikos képviselő vehessen részt az alkotmányügyi bizottság munkájában.

ELNÖK: Képviselő úr, erre nincs befolyásom. A bizottságok összetételét az Országgyűlés alakítja ki. Megfontolható nyilván, amit ön mond, tehát én nem a fölvetés érdemére mondom, amit mondok, hanem arra, hogy az ilyen természetű kérdések a Házbizottságban indulnak el. Tehát én azt javaslom, hogy a frakcióvezetőjük a Házbizottságban vesse föl ezt a kérdést, hogy felül kellene vizsgálni a bizottságokban való reprezentációját a pártoknak. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Így van.)* Én nem tudok mit tenni, mert nekem ebben nincs kompetenciám. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Világos.)* Mondhatok bármit, de senkit nem köt az én véleményem. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Köszönöm.)* Köszönöm.

Berekesztem az ülést. Holnap 10 órakor a vallásügyi törvény kapcsán a módosító javaslatok megtárgyalására találkozunk.

Köszönöm szépen. A viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 25 perc)

Dr. Salamon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea